

۱۹۸۷ء ملکری پاکستان

مودہ دوہ پاک دوہ ملگری

شاعری ڈولگہ

شاصر: محمد اللہ شپرزی

Ketabton.com

د کتاب ٿانگڙنې

د کتاب نومر:

موده دوه په دوه ملگري

شاعر:

محمد الله شپرزى

د پښتني ڊيزاين :

شمس الله ساحل

د ڊيزاين او ڪمپوز:

محمد الله شپرزى او ساحل

١٠٠ توکه

د چاپ شمېر:

١٣٩٣ لمریز کال

د چاپ نیته:

0700788969 - 0778850860

د اړیکو شمېری:

m.ullahsherzai@gmail.com

برېښنالیک :

روان ادبی غورخنگ

خپرندوي:

د چاپ حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

يَا مُحَمَّدُ أَنْتَ أَنْتَ
الثَّالِثُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

بِالْأَسْمَى

Present

پاڼ!

زړه سو انډو و الدينيو ته!

فه فهل پاڼ! پلټه صينه پېژندې

او زړه کلټه علاج و رکوډې

و خپروندی تولنی پیاوو لانست

د شعر په رنکینه نری کې یوبل په زره پورې کام !!!

روان ادبی غورخنگ تولنه د صبریو ولسوالی د یعقوبیو لیسه کې په ۱۳۸۵ ل

رامنځته شوي . د نوموري تولنې د رامنځته کیدو اساسی هدف د پښتو مورنۍ

ژبې غني کول، د افغانی کلتور پیاپوري، او د نوي نسل سالمه روزنه ۵۵، چې د

تولنې غړي یې په ارته سينه او ورین تندی د خان مسولیت بولي . دروان ادبی

غورخنگ تولنې په لمن کې هره جمعه لسکونه تاند او نوي ټوکيدلي شاعران او

لیکوالان راتیولیبې، په زره پورې شعرونه، لیکنې اورووي، او کره کتنې ته یې

وراندي کوي . روان ادبی غورخنگ په لومړي خل د څوانو شاعرانو ګډه شعری

تولنګه (تنکي هيلې) چاپ او خپاره کړه، او اوس دادی د تکړه شاعر او لیکوال

بناغلي محمدالله شبرزي د شعرونو مجموعه (موره دوه په دوه ملګري) د

چاپ په ګانه سمبالي، او د شعر مينه والو ته یې وراندي کوي، او د خان او

سيمي لپاره یې ستريار بولي . روان ادبی غورخنگ تولنه خپلو علاقه مندانو

ته داه ورکوي، او د زيری په ډول زيانوي، چې انشاالله په نړدي راتلونکي کې

به د شعر او نشر په برخه کې ډير نور په زره پورې كتابونه چاپ او خپاره کړي،

چې ټئې یې همدا اوس تر کار لندې دي . په اخېر کې ددي شعری تولنګه

مبارکي تولو خوست میشتول، د ادب مينه والو، د روان ادبی غورخنگ د تولنې

غرو او په خانګري ډول بناغلي محمدالله شبرزي ته وايم .

په خورا درنه مينه

رحمت الله فائيز د روان ادبی غورخنگ مشر

۲۲/۱۲/۱۳۹۲

موبه دوه په دوه ملکري

دا دخوان شاعراو ژورنالپست بناغلي محمدالله شبرزي د شعرونو تولگه ده، چې د ځوانۍ په لومړيو پسربليو کې یې د خپل زره براں پکي ايستلۍ او طبع ازمايې کړیده. ځوانۍ د ځوانۍ وختونه اوغونښني عجبي او زر بدليدونکي وي، ځوانان چې خومره ليکلوته ليواليا لري، له دې بیا د هغه زر چاپ او خپرولو ته لابېره او تلوسه لري. خو

ډير دوستان او فرهنګي ملکري مې ليدي دی، چې د خپلو هفو اثارو په چاپ او خپرولو پښيماني خرګندوي، چې د خپل هنري ژوند د تنکيو څوانې او د کار په پېل کې یې تولنې ته وړاندې کړي وي، د ائکه چې په څوانې کې انسان له هره حیشه ځوان او بې تجربې وي، د عمر په تيريدو او پخیدو سره د انسان کړه وړه او پوهه هم د پوخوالي خوانه ئې.

ځوان شبرزي به هم انشاالله د ځوانۍ د خپلو هنري تخلیقاتو پوخوالي او پرمختګ تجربه او رامنځته کړي، مخکې له دې، چې له دې زیات په (موږه دوه په دوه ملکري) خبri وکړو لازمه بولم چې د هنر بنکلا او فرهنګ په باب یو خه ووايو، چې د ځوانو ليکوالو او شاعرانو که خدای کول یو خه ورته پام شي او د خپلو تخلیقاتو بنکلا او هنريت ته متوجه واوسې. کله چې د هنراو فرهنګ مفهوم په ژبه راورو اويا زموږ په فکر کې را ګرځي، نو ورسه جوخت هرومو د شعر او بنکلا مفاهيم هم زموږ په ذهن کې را ګرځي هنر او بنکلا یو له بل سره نه بېلیدونکې مفاهيم دي، ځینې هنر څېرونکي خو بنکلا د هنر، هنري شکل ګنجي، یعنې کله چې هنرمند خپله تخلیقي پدیده د بنکلا لوړې پورې ته ورسوی د خلکوپه زړونو منکولي لکوي، عواطف او احساسات یې تراګېز لادې راولي، او هغه پیغام چې په نوموري پدیده کې یې هنرمند انعکاس کړي

دی، د مخاطب ذهن ته د زرینو و پانگو په بنه نفوذ کوي، او خپل قوت سره يې عکس العمل ته رابولي هنرمند په طبیعت کې پرته بشکلا د خپلو عواطفو په گډون سره لا بر جسته کوي او د خپلې تولنې د درک له سطحې سره يې برابري. واقيعتونه لکه لعل له ايره راوباسي، خلک يې په ارزښت پوهوي، او غواړي چې خلک په خه ډول او رنګ تري ګټه واخلي. هو! هنر بشکلا ده او بشکلا هغه خه دي چې زړه يې ومني، بشکلا نسيې شي دي او خاص تعريف نه لري. خو دومره خامخا ويلی شو چې زیبایي او بشکلا د بشکلا هنرونو لوړونې شرط دي.....

شعر د دغه واقيعتونو د خرگندولو او خلکو ته د هغوي د رسولو یوه بشه وسیله ده، چې شاعر د هغې خخه په ګټې اخيستو سره په موثره توګه کولی شي خپلې هيلې او غونښتنې خپلو مخاطبانو ته ورسوي نو ځکه وايو چې: شعر بشکلې، موزون او آهنگ لرونکۍ کلام دي، چې هنري ارزښت ولري. کلاسيکو اشعارو به وزن او قافيه درلودل، خو او سنې ازاد شعر که قافيه هم ونلري، خو چې مفاهيم په بشکلې انداز او آهنگ لرونکو تركييونو کې په مهارت سره واپول شي شعر تري جورېږي. بشه شعر د شاعر له ضمير خخه سرچينه اخلي. د بشایست د پربنستو په او بشکو له مینځلو وروسته د مينې د نړۍ غېږې ته سپارل کېږي. په شعر کې اصلې تومنه سوزې او پیغامونه دي، خو بشایست او بشکلا يې خوږې کلېمي او تركيونه دي، لکه د یوې بشایسته ناوې پوسر چې زرين شالونه ور په سر کړل شي، نوبنایست او بشکلا يې نوره هم زړه رابنكونکي او بوګنونکي شي. د نوي شعر مفهوم هم همدا دي چې نوي مفاهيم په نویو تركيباتو کې وړاندې شي.

په کلاسیکو اشعارو کې هم داسې جوربنتونه شته چې لاتراویسه هم نوي دي او په نننیو اشعارو کې ډپردا سې خه ترسترنګو کېږي چې له او سه په پیل کې زاره دي. د او سنې ازاد شعر غوره توب دادی، چې د شعر تومنه او جوهر له کلماتو او قافیو خخه نه قربانیېري. خودا هم باید له یاده ونه باسو چې په ازاد شعر کې هم آهنگ او ترنم د توجه وړ خیز دي. او له هغې پرته شعر شعیرت له لاسه ورکوي، او په زړونو منګولې نشي لکولی. شعر د طبیعت د رنګینو په پسللو او د تعزل د روح په پوکولو سره د غزل په بنه له خوندور او څلاند د هستی. ډګر ته راوخي، په زړونو کې د خپلې بقا له پاره د اوسيديو هوسا ځای پیدا کوي، او تړېره ژوندي پاتې کېږي. او که دا ځانګړنې تري واخیستل شي شعر د شاعر درجې ته راتیتیېري، ډير ژر مري او پایبنت نشي کولی. له بلې خواه دا هم ضروري ده، چې پیغامونه نه باید دومره د تشبيهاتو او پېچلو ترکیبونو په پونښونو او لفافو کې وېچل شي، چې د اصلې شکل موندل ګران او ستونزمن کړي، پیغام دي واضح او خرګند وي، خونسلکلي او مناسب کالې دي هم ورواغوستل شي، چې له هره حیثه مناسب او د وړحې د موډ سره برابروي.

د یادولو وړ ده، چې په او سنې وخت کې غښتلي شاعران زیار باسي چې ازاد شعر په زیاته اندازه وکاروي، خوددي ترخنگ د شعر کلاسيک فورمونه زموږ په ادبیاتو کې پوره مسلط او حتی یوه ډله خلک خو ازاد شعر، شعر نه ګنني او استدلال کوي چې شعر د وزن، قافیې او اهنگ له درلولدلو پرته شعر نه دي. خودا خبره اوس د منلو وړ نه ده، ځکه چې ازاد شعر اوس په ټوله نړۍ کې د شعر په توګه منل شویدي. د تنکي خوان بناغلي محمدالله شېرزي په باب هيله لرم چې ډير ژر به دده شعرونه او ژورنالستيکي ليکنې، چې دادی تازه له پو هنټون خخه فارغ

شويدي، د پوخالي او معياري کيدو په لور راسخ گامونه پورته کړي،
او د معيلو تر مانۍ پوري به خپل یون ته په نه ستري کيدولکي توګه
دوم ورکړي.

د شېرزې او نورو ټولو څوانو د بري په هيله چې خپل هيواو او ولس د
برياли خدمت د تيارې په موخيه بنې زده کړي وکړي، بنې بنې مفکوري
او د اسي ګتوري طرحې او ليکنې رامنځته کړي، چې موجوده مشکلات
د پوهې او خيرکې په زور حل او یوه اباده، هوسا او بسیا ټولنه په پښو
ودروي. هو! څوانان دې دا وړتیا او اړتیا د منطق او علم په رنا کې
رامنځته او پلي کړي، ددوی د پیاوړتیا او بریا په ارزو.

په ڙوره ادبی مينه

څيړنوال بسم الله حمقمل د افغانستان د علوم موافقه می

علمی غرې او د ولس غږ روزنيز مرکز رئيس

۱۳۹۲/۱۱/۱۵

دشپرزي ساده او خوندوره شاعري

زه چي کله کله د ملگرو شعرونه گورم ډېر خوند تري اخلم په رينستيا له خونده ډک وي ، بنه قافيه نوي ردیفونه په وزن برابر له نوو فکرونو ډک خو په هر لحظه له خونده ډک وي، يو وخت و د ګوتو په شمېر خلکو شعرونه ليکل هغه که نيم شعرونه له لغاتو هم ډک و مګر خلکو به په مينه لوستل ولې اوس شکر دي که پخوا سل شاعران وو اوس زرگونه شاعران دي بل دا چي د پخوا په خبر لغات پرانې هم نشته بنه ساده روان مانا رسونکي شعرونه شاعران ليکي، بي له شکه چي بنکلا په ساده توب کې ده او لوبي په خاکساره کې، هغه که په هره برخه کې وي، په اوسم شعرونو کې خو ټکه بنکلا په خپو ده چې ساده دي بنه مانا رسوي خلک په اسانه پوهولی شي او خوند تري اخلي چې د هغو شاعرانو له جملې یو محمد الله شپرزي هم دي ، د شپرزي شاعري په رينستيا چې ساده او روانه ده، ټکه خو یې دشعر بنکلا هم څې وهی او خلک تري زر مانا هم اخيستي شي ، ما چې د شپرزي شاعري ليدلې ډېر ورته خوبن یم او خوند مې تري اخيستي دي لکه خنګه به مې چې له مشرانو ليکوالو شاعرانو خخه اوريدل چې شعر باید ساده او روان وي همدغه شان شاعري شپرزي هم کړي ، ګني رائئ د د خو ساده او خوندور بیتونه ولولو.

د زره کورکې مې ساتلى یو بساغلی

راته خاندي غلى غلى یو بساغلی

د نظر مرغلین تار مې تري چاپير دا

په هرلوري مې خارلى يو بنا غلى

که باران د محبت شبې شبې شې

ما د زړه په سر کرلى يو بنا غلى

شپرزي د بهه ورته نور ډېر بنکلې ساده او روان شعرونه لیکلې دی،
شپرزي ډېروخت مشاعرو ته نه دی تللى ده خپله شاعري په اصطلاح
پته ساتلي وه، زما سره ډېر وخت کېږي ملګري لري خونږدي وخت یې له
شعر خخه خبرشوم، کله مې چې دده شاعري ولیده ډېر مې خوبنې شوه
ده زيات شعرونه ازاد نظمونه او غزل لیکلې دی، کله چې دا خدا یې
الهام چاته په نصیب شي نو هغه که په غروي یا په سمه، مشاعرو ته لایو
شي یا لارنه شي د بخت بېړۍ یې روانه وي، لکه ما چې وړاندې وویل
شپرزي مشاعرو ته ډېر نه دی تللى ولې شعر یې روان ساتلي شوي دا
دی یې له اخېره یې د کتاب د چاپ نیت هم وکړې شپرزي دې خدای چ
ژوندي لري چې لا نوري پنځونې وکړي او خوندور شعرونه یې خلک
مطالعه کړي، ددي کتاب د چاپ مبارکي تولو لوستونکو ته وايم مرغ
یې بنه.

په درنه مینه

کمال شهزاده

۵/۱۲/۱۳۹۲

جۇرۇمە دى تصویر پە سېنىڭ كۆتو

شاعرىي هغە خوربە عطا دە، چى د نېي ستر لىكوال بوللەر وايىي:
 ((شاعر او سە حتى كە پە نشر كې ھم وي)). ھو! شاعرىي خوربە كلمە دە، او
 شاعران د ۋولنى خوابە خلک دى، تل خوربى، بىكلى او بنا يىستە خبى
 كوي. كە ترخى خبى ھم كوي الفاظ او كلمى ورتە بىكلى او خوربى پىدا
 كوي، چى يو لە دغۇ خوربو خلکو لە منخە محمدالله شېرىزى ھم دى.
 شېرىزى لە دى سەرە، سەرە چى يو تىكە ۋۇرنا بىست دى، خوربى شاعر ھم
 دى. شېرىزى مىينە ناك، تل پە موسكا او شوخ طبىعىتە ھوان دى، زمۇرد دى
 يو ملگىرى خبرە چى ((شېرىزى مو د مجلس مالگە دە)). شېرىزى صىب لە
 چىرىخە وختە شعر لىكىي، پە شعر كې يې كامىابە خبرە د ژىي سوچە والى
 او سادە توب دى، چى ھر خوک پېي پە اسانە پوهىدای شي. پە شاعر ھم
 كې يې ئاي، ئاي تصویرىي بىتنونە ھم لىدل كىرىي، چى يو خوندۇرە
 نمونە يې دادى:

د نىڭى ھوانى لشى، لشى باپو د خورپىم
 ستا قىدمونە د تىزىرى ماتە خوب راولى

كە زيات وخت د دوو ملگرو ترمنئ پە يوپى وپى خبى زىرە بدى رائىي،
 خو كله، كله داسې ھم كىرىي، چى د دوى ترمنئ دى بل خوک ھغە د چا
 خبىرە اور كې اور لپومى وهى، او سەرە خوابىدى كوي يې او دا خبىرە
 شېرىزى صىب پە خۇمرە خوندۇرۇ الفاظۇ كې را نغىشتى دە:

دا چى پە نە خبىرە وران شو سەرە

رەقىب پە دى شى كې اكشەنلاپو

د شېرىزى صىب يو بىت راتە د كابل خاطىرە رايادە كە. پە لومرىي خىل
 كابل تە تىلى قەم، د نابىلدى لە وجى پە بنار كې دومەرە قىنگى شوئى وەم،

چې نوره مې زره چاودیده، او شپرزي هم چې زما غوندي یو کليوال
خوان دی، شاید په لومړي خل د بنار له ګنډي ګونډي، او د ناشنا خلکو...
په ليدلو په تنگ شوي وي، او دا حالت یې په ډير عجیب ډول انځور
کړی:

بنار ته راغلی نابلد و کليوال و سپري

بنارتنه راتلو باندي پښمان و تاته خ پته وه

دا چې خوانی تل له باغيتوب او سرکشی سره نه شلیدونکې اړیکې
لري، او خوان همپشه سرشاره، مست او یاغي ساتي، نو زموږ شپرزي
صيې هم چې خوان دی، کله، کله دا ډول شوخي کوي، او د خوانۍ
یاغيتوب په ډې ډول بنسکاره کوي:

دا ګيلې، ګيلې ڏوندون مې لکه باد درسره یوسه

نور یې نه غواړم واکداره کله یو رنګ کله بل رنګ

که ليکوال توماس مان وايې چې: ((د شعر بنسټ په دروغو ولز دی))
نو حضرت جامعي ورته په خواب کې وايې:

در شعر پیچ و در فن او

که اکذب اوست احسن او

هو! د شعر دروغ د شعر بنسکلا ده، او شپرزي که یوې لوري حسن پرست
او بنسکلا ته ګروهمن شاعر دی، نو له بل لوري یې په شعر کې د پیغام
خوا هم د ستایني وړ ده، دی په یو بیت کې وايې:

لکه اوړو وړۍ انسان هر شي ته لاس اچوی

داسي که ویبن شي ضمیرونه خومره خوند به وکړي

شپرزي صيې لکه زما او نورو خوانانو غوندي له جنګه ستري شوي، په
جنګ کې یې تاوانونه، ظلمونه او بد بختي ليدلې دی، په جنګ خونلوا
مشرانو یې زړه دردیدلی دی، او د زړه له سوخته یې ناره کړي ده:

خوب مې ليدلى کې رښتیا شي چرته
 سوله به راشی ورو په ورو هپواه
 خدای دې د شېرزی صېب خوب رښتیا کړي، چې نوره مو د جنګ دغه
 وپردونکې کلمه له مازغو ووځي، او هبواه مو د سولې له خوبه نعمته
 برخمن شي. بناغلې شېرزی کله، کله د حینو شاعرانو خخه هم متاثره
 بنکاري، د یوه غزل په مقطع کې وايی:

څه په لپو، لپو بنګ شېرزی وهلي
 هم نشه دي هم خمار دده غـزل

او همدا خبره کاروان صېب هم کېدنه، چې نوموری تري څه متاثره
 بنکاري. کاروان صېب وايی:

غـزل يې ونه ورې چې عقل به دې وتمبه وي
 دې لپونې کاروان په لپو، لپو بنګ خورلې

هوا د شېرزی صېب کلام د زياتو خوبیو ترڅنګ کیدای شي، یو څـم
 خامی هم ولري، په شاعري کې به یو نیم خـای د قافيي او د کلمو دـه
 کارونې ستونزه ولري، خو دا چې هر نوي شـى بې عـیبه نـه وي. له
 نیمگپتیاوه یې تپریپو او په راتلونکې کې ورڅخه د نورو بنـو او
 خوندورو ابتکاراتو تمـه کـوو. د کتاب مبارکـي دـه ، او د پـښتو ژـې مـينه
 والو تـه واـيم. کـتاب یـې د پـښـتو پـه پـانـګـه کـې زـیـاتـونـه بـولـم، ګـرانـه
 لوـسـتونـکـې یـې مـطـالـعـي تـه رـابـولـم، او خـپـله لـیـکـنـه دـده پـه خـوـبـو بـیـتـونـو
 پـایـ تـه رسـومـ:

جورومه دې تصویر په سپینو گوتو
سپینې غارې ته ھنځير په سپینو گوتو

په تشهه کې مې انځور د خان لیدلو
په ګريوان د یو مین خپې اویه

ددې جينۍ، په تندي سپینه روپې.
خه پکې مه وايې چې رنګ یې نشته

ستا ناويتوب زما د تن جنازه
په تا ګلان په ما وابنه وشيندي

په مينه او درنښت
نقیب رسول کلیوال
خوست پرېم نگر بنوونځی
۱۳/۱۲/۱۳۹۲

زما يو خونيمکري کليمي

ژوند يوه تولگه ده، چې د پانو په اړولو سره لوستونکو ته بېلا
 بېل عنوانونه وړاندي کوي، دغه عنوانونه په ډول ډول تورو پسول
 شوي، او د انسان نظر پرې لویېږي. دغه مضامين حینې په ډپرو
 زرينو او مرمرینو کربنو کښل شوي وي، چې له ورایه ترې د خوبنۍ
 بوی راخي او بنکلا شيندي، خو حینې نوري پانې بیا خپله غېړه
 اندېښنو ته ورکوي، او پر خپله سينه غمکينې او بورښونکې کربنې
 پرېږدي، چې د انسان په معصومو ستړګو د اوښکو کتارونه
 جوړوي او غمونه کري. شعرو او شاعري هم د پورتنې دوو حالاتو
 په ګرداب کې راخي، بي اثره نشي پاتې کيداۍ، بلکې په ډائګر
 وايم چې شعرو او شاعري د حالاتو محسول دي. تاسو به د بېلا بېلو
 شاعرانو د ګوتو کربنې لوستې وي، چا به تر کهکشانه بره بېولي
 وي، الفت او لذت به بې درکړي وي. خو حینو به بیا د اندېښنو
 ددریاب په بې رحمه خپو لاهو کري وي او د وتلو لز به بې درنه
 ورکه کړي وي. شعر او شاعري د رنې هېندارې په خبر ده، چې
 شاعر کله پکې ځان ګوري، او کله د ټولنې مختلفو اړخونو ته نظر
 ګوي، او بیا بې د تخیل په ټواک انځورونه اخلي او مینه والو سره
 بې شريکوي. شعر د نامات شوي آس سره تشبه کولی شو، که
 شاعر دغه لاره په هنر او مهارت سره طې کړه تر هدفه به رسیدلی
 وي، خو که یوچل حینې لوری خطا شو، نو لري نه ده چې ځان او
 ټولنه به بې د زمرې په خوله کې ورکړي وي، چې ایستل به بې

تنها او او فریاد وي. د ترکیبی هیواد وتلى شاعر ناظم حکیم وايی: (شعرهغه خوش اوازه مرغه ته ورتە ذى چې باید غوبد ورتە ونيول شي، او له اوازه يې خوند واخیستل شي)).

د زړه له کلې نرى لاره تپربېري دواړو خواو ته يې رنگین رنګين ګلان په موسکا وي، شاعر هم په نرم او پستو قدمونو په دغه لاره مزلم کوي. په یوه او بله خوا د تخیل نظر غوروي، خینو ګلانوته چې په زړه يې حمله وکړي لړه موده پښه نیولی شي ويې ګوري، او شعریزې څولی ته يې حواله کړي، د خپل تسکین وروسته يې څېلپو نبدي ملګروته د لیدلو او بویولو بلنه ورکوي، لوستونکې ډېره ورځینې بېلا بېل برداشتونه اخلي او خپله خاموشی پري ماتوي.

شعر په مسلکي نظر په خو بنستيزو ستنو ولاړ دی، چې دلته ډېره د ټینو یادونه ارينه بولو، تخیل، عاطفة، احساس، مفکوره ډېره هنريت، آهنگ.... شاعر چې هرکله نوموري توکي په یوه چوکاته ډېره کې راتبولوي. قافيه، رديف ورکوي، او وزن يې تلي، نوبیا ورتە د شعر کليمه کاروي. د نړۍ مشهور عالم ارسسطو وايی (شعرهغه وينا ده، چې په زړه کې هیجان پیداکوي). درنو لوستونکوا پېړه وخت مې خپلې ليکلې کربنې پتې ساتلي، خو کله کله به مې چې انهیوالنو ته وبنودې نو ډېر به يې وهخولم، ددوی د تشویق برکت دی، چې دغې شعري ټولګې (موږه دوه په دوه ملګري) ستاسو په مبارکو لاسونو کې ځای نیولی دي. خانته د شاعر خطاب نشم کولی، ټکه دغه ټولګه به نن د دا سې شخصيتونو په لاسونو کې وي، چې شاید په مخ کې يې د یوې عادي خبرې جوئې هم ونشم

کړای، خوپا هم د وخت حالاتو نه په الہام سره سپینې پانې
توروو، درته د خپل زړه اهونه، د ژوند ارمانونه او هیلې، د مینې
اظهار او د خپل کمکي عمر تجربې او خاطري د قلم په خوکه د
تخيل په خواک انځوروم، داچې شعر مختلف کلاسونه لري، نو
ماهم تر خپلې نيمګړې وسې پوري په دغه تولګه کې چې ستاسو په
ګتو کې ده، ډېرى برخه یې غزلیز کاروان تشکيلوي، او ترڅنګ
ېږي ازاد او قافيه لرونکي نظمونه، داستانونه او خلوريزې هم پکې
خانګړۍ خای لري.

خوبو لوستونکو! هيله ده دغه تولګه مو خه ناخه شعری او ادبیه
تنده ماته کړي. او د دردیدلو او جدا شوو زرونو لپه لپه دعاګانې
به تر لاسه کړي. بس نو دغه ليکنه په یوه خپل بیت سره رانغارم.

دا په نښه کې بس تاله درکو مه
که په کار دې چېږي راغې زړه مې ستا دی

په قوله تانده او شاعرانه مينه

محمدالله شېرزى

خوست خواجه متون تې

۱۳۹۲ / ۱۱ / ۲۸

مننه او کورودانی

ه خبتن هزار شکر چې ماته يې خه ورتیا او زیات ملګري راکړي،
ددوی هخونه او تشویق دی، چې نن دا جرائیت کوم اود ادب په باغچه کې
يو نوي گام اخلم. په ډیرو کمو نیمکړو الفاظو د خپلو دوستانو او
خواخوبو مننه او کورودانی ادا کوم. له ګران او هخاند استاد خیرنوال
بسی الله حمقمل صیب خخه د زړه له تله مننه ، چې د حده زیاتو
بوختیاوو ترڅنګ يې زما د غه ټولګه له پیله تربایه مطالعه، اصلاح او

طلایي لیکنه يې پري وکړه، دده له درني سیوري موبې برخې مکړي. د
څوان او نوبنتګر شاعر کمال شهزاده صیب نه زبته زیاته مننه، چې د
شعرونو د لوستنې او لیکنې حوصله يې ولرله، همداسې تاند او مستانه
ېږي لري. د بناغلي نقیب رسول کلیوال د مینې او احسان پورورې یم،
چې زما په شعری ټولګه يې ځغلنده نظر تېر کړ، او خو خوبې کربنې يې
پري وليکلې. د روان ادبی غورځنګ له مشراو غړو خو بیخه ډیره مننه
او تشكر کوم، چې د سیمې د پیارو شاعرانو په شتون کې يې زما
شعرونه ددي وړو بلل، چې چاپ او خباره شي او مالي لګښت يې پرڅله
غاره واخیست، د لا بريالي او نه ماتیدونکي یون په هيله يې. د خپل
بیدار ملګري ضیا الرحمن تنهها به زیاته مننه وکرم، چې زما په اړه يې یو
څو کربنې وليکلې. له خواړه او مینه ناك ملګري شمس الله ساحل صیب
نه نړۍ مننه چې په خپلو زرینو ګوتو يې د کتاب او پښتی ډیزائين وکړ،
او نوبنتګره بنسکلا يې پري ولورو له، ارمانونه يې پوره شه. د بناغلي
محمد عارف خیرک دي کور ودان وي چې د کتاب په لا بنسکلا کې يې
راسره خپله همکاري ونه سپموله.

ستاسو د مینې پورورې

محمد الله شېرزې

نھات

چې په تولو کې بهتر دی زما يار دی
محمد مې پیغمبر دی زما يار دی

واړه عمر بې ددين په دعووت تېرکړ
چې معشوق درب اکبر دی زما يار دی

چې په یو قدم تر عرشه پوري تللى
جبرايل چې تري کمتر دی زما يار دی

رب ورکړې معجزي وي بېلې بېلې
چې يې لاس شق القمر دی زما يار دی

منور شو تول جهان دده له رویه
راختلى لکه لمر دی زما يار دی

خوار شپږزی يې له صفاتونه عاجزدي
د هر چا ستر ګو نظر دی زما يار دی

ای وطن

خدای دې جوړکړه دا زخمونه ای وطنه
نور دې ورک شی دا جنګونه ای وطنه

لا ترڅو به وي خزان پر افغانانو
دغه تل عمری غمونه ای وطنه

ستا دنګ غرونه په نښترو وو پونسلي
نن بلیپری پری اورونه ای وطنه

راشئ راشئ دوحدت لاسونه ورکړو
چې پوره شی ارمانونه ای وطنه

نن دخپلو کړو په وجہه بندیوان یو
نور به مات کړو خنځironه ای وطنه

زه شپرزی دې تل ودان غواړم له ربه
په دعا لپه لاسونه ای وطنه

علم

علم نوردى روبنسنایي ده د تولنى
علم غوره زنده گي ده د تولنى

جهل گوره د تيارو په لار مازل دي
علم خه بنکلې هستي ده د تولنى

هغه خوار شه چې د علم مخه نيسى
علم هرخوا ابادي ده د تولنى

مال دولت دي وفا نه کوي تر عمره
علم ژونددي نېکمرغى ده د تولنى

رون مشال دى په هرځاي کې پکاريبي
علم ستره بینایي ده د تولنى

علم زده کړه له زانګونه ان تر قبره
ای شپرزیه چې بنادي ده د تولنى

۱۰۰
۹۹
۹۸
۹۷
۹۶
۹۵
۹۴
۹۳
۹۲
۹۱

څلور یېزې

بهار بهار شبې د ګل پر خانګو
منزل ته رسود رهنا پر وړانګو
شیرزيه ځار بې شم غني بې کرمه
دي استادانو دغولو ويوا پانګو

نېټ عېب بې عله

داسې نه ده چې غوتۍ به ګلاب نشي
داسې هم نه چې انسان به تراب نشي
له ازله به لټون کړې ترابده
اې شیرزيه زندګي بې کتاب نشي

بناغلله تا!

د زره کورکي مې ساتلى يو بناغلى
راته خاندي غلى غلى يو بناغلى

د نظر مرغلين تار مې تري چاپير دى
په هرلوري مې خارلى يوبناغلى

که باران د محبت شبې شبې شي
ما د زره په سر کرلى يو بناغلى

د احسان زولني خوک شي ماتولى
که يا دبوشي يا بناغلى يو بناغلى

تري چاپيره مې د اوسيپني کلا ده
په يو چا مې ژوندون بنکلى يو بناغلى

د شېرزي نه يې زړگی منګول کې وړي
نامعلومې خواته تللې يو بناغلى

زموږکلی

هر وخت به الفت کوي داکلي دي وگوري
ژوند کې به محنت کوي داکلي دي وگوري

بيا يې سينې سپرکړلي بيا ژني راوتي دي
څوک چې محبت کوي داکلي دي وگوري

جور به يې ناسور غوندي واړه پر هرونې شي
دين باندي غيرت کوي داکلي دي وگوري

مينه قرباني باندي پاينبت مومي دوام کوي
څوک چې صداقت کوي داکلي دي وگوري

نه دي کړي غرور خلك هسي نه خط لارشي
ډېر به بيا منت کوي داکلي دي وگوري

دي کې دشپرزي جانا ډېري ډېري شپې کړي
ډېر يې چې صفت کوي داکلي دي وگوري

سپورمی

ستورو ژرل سپورمی خپه وه ما يې مخ ته کتل
بېگاه عجیبه غوندې شپه وه ما يې مخ ته کتل

هسې خپه وه ما بخښنه ترې غوبنستله د شپې
څه دومره غتیه کيسه نه وه ما يې مخ ته کتل

په ننواتې کې مې زړه او ګلاب دواړه وروړل
زما د جان غوسمه سره وه ما يې مخ ته کتل

د شپې چوپتیا يې ماتوله سپو غپل کلي کې
هغه زما په ورون ويده وه ما يې مخ ته کتل

بانه يې مره انتګي سره د وېښیدلو نه وه
که شپه درنه وه خو خورډه وه ما يې مخ ته کتل

شونډې يې جوړې وي ګيلې ته وارمي نه ورکاوه
زنې يې هم خوله خوله وه ما يې مخ ته کتل

سحر نېږدې شولو اذان کوي د کلي ملا
شپرزیه بل شان ننداره وه ما يې مخ ته کتل

گلاب

خومره په هنر دې رانه واخیستو
یاره د زړه سر دې رانه واخیستو

خيال کې بې اسرې نه یم غني یمه
خير دی که نظر دې رانه واخیستو

و! د کلې خانه دا ته خه کوي
شپه دې کړه سحردي رانه واخیستو

اوسلکه په دښته کې تنها ګلاب
چارچاپېر بشر دې رانه واخیستو

خان مې درشيندلی ماوې تول مې کړه
لړې په ډګر دې رانه واخیستو

ژپړه ژپړه ګرڅمه په کلې کې
رنګ مې و ګودر دې رانه واخیستو

زه خولاتيارة سینګارنه ومه
وشپږزيه ژر دې رانه واخیستو

افغانان

همېشه مو جگې تېتې دی لیدلي

همېشه مو پښې پخپل تبر وهلي

همېشه زمونږ ګذران په سرولمبوکې

همېشه مو خپلې هيلى دی وژلي

همېشه د خلکووراندې په دارشوی

همېشه مو خپلې مینې دی بايللي

همېشه مو ئينې سترګې را ايستلي

همېشه مو میدانونه دی ګتلي

همېشه مو ميلمانو ته لبيك کړي

همېشه مو په کالو کالو ساتلي

همېشه مو دشنکي چنارنه لندې

همېشه مو ربابونه ترنګولې

هېمېشە د پاکى مىنىپلويان يو

هېمېشە مو پاك زرگوتىي گرئولي

هېمېشە مو د جنان دزره پە دبنتە

هېمېشە مو كوچيانه كىرىدى وھلى

هېمېشە مو د ھېواد پە پاكە مىنە

هېمېشە مو خېل سرونە جنگولي

هېمېشە مو د چاياد باندى شېرزىيە

هېمېشە مو پە سلگۇ سلگۇ ژېلى

په ورغوی کې مې بنکاری د چا نښه
لکه سپین مخ باندې تکه توره زخه

د غزل د بناپری د خولي نه اورم
سندریزه موسیقی د زړونو خوبنه

خان د میو په پیالو نشه کوم نه
خمارونه د یو چا د لیدو څخه

دا زړګی مې دې ناخوالو داسي خورین کړ
که چنار نه رالویدلي ڏېړه پخه

که ته لارلي شېږي یاد دې شته دی
شاعري دې په بلا زړونو کې بنخه

مرغليشي په کربنې لىكى

شاگردان په سپينو سپينو کربنې لىكى
عاشقان د زره په وينو کربنې لىكى

مونې د دواړو نظر او ته احترام کرو
شاعران په نازنینو کربنې لىكى

دا ټولنه له خورنگه خلکو جوړه
ئىينې ئىينې په اغزينو کربنې لىكى

چې د خيال له دايرې وتلى نشي
هغه بيا په مرغلينو کربنې لىكى

پښتونخوا د شخصيتو ډکه زانګو ده
ليکولان په ئينو ئينو کربنې لىكى

دا شېرزى که خه د عمرنه کمکى دى
خو قلم په ذره بینو کربنې لىكى

غزل

گل دې وي ازغي دې تري چاپېره وي
خپل دې وي پردي دې تري چاپېره وي

ژوند چې د لالي سره په څنګ کې وي
تل دې وي خوبني دې تري چاپېره وي

نه کوم د داسي بنکلو مينه نه
چل دې وي بدې دې تري چاپېره وي

مه کړي د پښتون ټبر کمزوري خو
سل دې وي خوانې دې تري چاپېره وي

دغه د شېرزي د محبت خراغ
بل دې وي مستې دې تري چاپېره وي

مۇپە دوھ پە دوھ ملگەرىي

مۇپە دوھ پە دوھ ملگەرى

ناست پە خوا كې سره غلى

لكە باز نە ترە بدلى

ستركى يوبىل كې گنەللى

داسىپ نە لکە د كلى

لکە لرى نە راغلى

شونەپ نە خوخى تېلى

دو مرە درد دوا پە وەلى

دردونکی شان تصویر دی

بند په بند دغم ځنځیردی

د اسمان ستوري ویده دی

په شفق راغلی ویر دی

مخامخ یوبل ته گورو

په خپرو کې موتغیر دی

روښنايی ده را روانه

داد پیر بابا تعbir دی

خه چې یو بل ته نظر کړو

د صحني تمثيل د چا و

مینه ناك شو یو تر بله

نه د تا و نه زما و

څه پلان خو خامخا و

پت پناه پردي تر شا و

خه پر برد ه چې هر خه وشول

مهمن ژوند راته د تا و

تېر به هېر پام د راتلونکي

ژوند د هيلو ډک کاروان

بلاوه برکت نه و

نوربه خيال ساتو په ئان

د ژوند سخته خاطره مې

په زړگي باندي پنهان

لوند په اوښکو مې سلام

د شېرزي د زړه درمان

زه ل له تاشمه قربان

بس ارمان ارمان ارمان

گلبن

ما راتیول کړل ډېر ګلونه په ګلبن کې
د خودبو یارانو زرونه په ګلبن کې
انځورونه مې انځور کړل انځور ګرشوم
درته بدم نمایشونه په ګلبن کې
نازولو نور اختيار ستاسو په لاس کې
بویوئ بنکلی ګلونه په ګلبن کې
دا تحفه ده هره پانه کې پیغام پروت
خاطرې د زړه حالونه په ګلبن کې
تخیل احساس تصویر مینه فکرونه
بپلا بېل رنګه شعرونه په ګلبن کې
خوشال خان رحمان حمزه خو اوس ویده دي
نن یې وايو دیوانونه په ګلبن کې
تاندي هيلې تاند فکرونه پکې نغارې
د شېرزي د زړه رازونه په ګلبن کې

څلور یزې پي

ستا بنـکـلـي سـادـه بنـکـلـا
دا زـمـا د زـرـه بنـکـلـا
تـاجـ دـي دـنـکـلـا پـه سـرـ
خـوـي بـانـدـي سـاتـه بنـکـلـا

د بنـکـلـو مـينـه دـاـسي زـرـه تـه رـسـي
لـكـه دـخـوبـه گـوـتـي خـوبـه زـرـه تـه رـسـي
دـصـدـاقـتـ پـه نـرـي رـاجـ چـلوـي
ژـرـد مـينـو كـيسـه زـرـه تـه رـسـي

نظر

ستاد کلي مازديگر ته مي نظر شو
پکي بسکلي شان بشر ته مي ته مي نظر شو

زره مي وکړل خو بي درېغه ټکانونه
د خوبانو ستر رهبر ته مي نظر شو

راکتل يې خوشکمن و بېگانه و م
حليدونکي غوندي لمړ ته مي نظر شو

په څېره کې يې له ورایه مينه تانده
د مړو مړو سترګو نظر ته مي نظر شو

نابره يې زړګۍ راته ډالۍ کړ
څه جادو وه څه منتر ته مي نظر شو

اوسيې زه د زره په غولي کې ساتمه
اې شېرزېه چې حېگر ته مي نظر شو

ارمان

دا ارمان به دې پوره کرم
تا به بناد ئان به او به کرم
نوربه داسې کيسه نه کرم
رعايت به ستا د زره کرم
زه به ڈېره حوصله کرم
ژوند به تاته يوه تحفه کرم
تا به بىكلى ترانه کرم
په بنه شان به زمزمه کرم
د زره کور به ويرانه کرم
تا به لویه فلسفة کرم
ژوند به تاته په نامه کرم
نوره ووايې چې خه کرم
دارمان به دې پوره کرم
دا به واره درته زه کرم

که ازار و اوه زاره کرم
نو ارمان به دی ایره کرم
دا تندی به په سجده کرم
له ش رابو به توبه کرم
بنه به تپه کل ممه کرم
نور به سوچ د ایندہ کرم
چې دا بد کرمه که بنه کرم
مشوره چا سره و کرم
ای ش پرزيه دا کيسه کرم
بس خوبانو مينه نه کرم

غُرل

د زړه پردې مې شولې پرې درېسې
اڅېر به درشم تر کوڅې درېسې

د مغروفیت له مانۍ بنکته شه ته
هسې نه اور شي دغه شپې درېسې

راشه زما د پرهرو درمان شه
بیا به خوک نه کوي کیسې درېسې

اووس چې په ټول مالت کې دوست نه لري
دا خو زما شولې بنېږي پرې درېسې

دا چې وفا او نېکې نه پېژنې
شېږزې به نه کړي اندېښې درېسې

داستان

ای د کلی مازدیگره لپونیه
رادې نه وړه بنه خبره لپونیه
له مودو مودو نه تاته انتظار وم
ته رانغلې د زړه سره لپونیه

ڏک زړګی خوبه مې تورلحد ته یوسم
ای زما قاتل دلبره لپونیه
نن به ووايم د زړه حالونه تاته
راته غوره کېږده له سره لپونیه

د نکريزو نه مې لاس رېبدې ييرېږي
په تاڅه کوم اختره لپونیه
د څوانې په لوکولو کې همکار شوې
د بابا د وخت خنجره لپونیه

فلسفې ته ګوتې مه وروړه وړوکېه
هسې نه شي له نظره لپونیه

او س په خپله جنازه ژرلی نشو
اه پښتونه لرا او بره لپونیه
لاس کړو پورته د دوعا راته بنېږي شي
څه علت دی مقدره لپونیه

نور به نه وايم چې خه راسره کېږي
د ځان بنه نه وي خبره لپونیه
د شفق له ستړگو غتې غتې تللې
زه دي پربېندمه لمړه لپونیه

جګې جګې مناري دي کړلې رنګې
ای د سپینو زړو شرره لپونیه
د مستۍ د شوخو شوخو فلسفو نه
مه خبرېږه سره پرهره لپونیه

وراندي چېرته رنا شته ده که تيارې دي
د شېرزې د ژوند رهبره لپونیه

دغه ژوند لکه هنداره

دغه ژوند لکه هینداره کله یورنگ کله بل رنگ
دغه وخت دی دغه لازه کله یو رنگ کله بل رنگ

کله خاندو کله ژاپو عادتونه د وطن کرو
ای د لرې وطن یاره کله یو رنگ کله بل رنگ
چې د مستو خمارونونه خمار خمار راتول کرو
خان نشه کړو پري د واره کله یورنگ کله بل رنگ
د خوبونو کاروان تلى دی د ستا دربار ته ګله
شپه کړو تېره تر سهاره کله یورنگ کله بل رنگ
چې په وخت د خنکدن کې راپه یاد شوي ژړا راغله
ای زما خوره دلداره کله یورنگ کله بل رنگ

دا ګيلې ګيلې ژوندون مې لکه باد درسره یوسه
نور یې نه غواړم واکداره کله یورنگ کله بل رنگ

محبت مې سپينو اوښکو تر ګرپوانه پوري یووره
د شېرزي د غاري هاره کله یورنگ کله بل رنگ

پسرلیه

لړ خو راوره سره ګلونه پسرلیه
چې ترې جوړ کړو امیلونه پسرلیه

ستا په تمه مو بلا وختونه تېرکړل
درته ډېردي امیدونه پسرلیه

لړ د سولې سپین ګلونه غږکې راوره
له جنګ ستړي مودي زړونه پسرلیه

جوړې ځالې د مرغانو دلته پاتې
بېرته راوله سیلوونه پسرلیه

چې یې وستایم شېرزی په غزلونو
دنګ نښتر شنه چنارونه پسرلیه

سترهکي

سرې شي شرابي شي گنهگاري شي
بنكلو ته كتل وکري بدکاري شي

زه که ترپنه هرخومره توبې کرمه
بيا هم ليونى شي او بې لاري شي

اوس چې دې يادونه يادوم گلې
سترهکي مې له اوښكونه خمارې شي

ئاردي شم دبنكلو بنكلو سترگونه
ماته چې راونگوري خونكارې شي

پام چې شوگiro کې درنه پربنوزي
بيا نوله نظره شي بىمارې شي

وگوره شېرزيه مخامخ ورته
سترهکوتە چې سترگي شي شاندارې شي

لوي اختره

د ولس د زرو درمان شه لوي اختره
تیت کاروان ته موخاروان شه لوي اختره
د غمو سپلي و هلي ساه مو بنده
ته مو روح شه ته مو ئان شه لوي اختره

لربې وشينده خوبني پر افغانانو
ته يې هيلىو ترجمان شه لوي اختره

له ډېروخته انتظار درته ګلونه
څه شبئم شه خه باران شه لوي اختره

د سپرلي د زبرو ګلو ټولۍ راوهه
نازل تندر په خزان شه لوي اختره

مونبدسولي د جام تبې دلتنه ناست يو
په وچ حلق مومهربان شه لوي اختره

زمونې ژوند د فرعونيانيو په لاسو کې

د موسى په لار روان شه لوي اختره

چې ملکه د بنکلا دې تاج ته واخلي

بنکلی لعل د بدخشان شه لوی اختره

په نکریزو د یو چا په سپین ورغوی

د شېرزې په نوم ودان شه لوی اختره

نېټې بېچلې

هر یو انسان نن د انسان دبمن دی
کفري جهان د مسلمان دبمن دی
هر یو منکر یې سمې لار ته باله
فرعون قارون مې د جنان دبمن دی

غزه

ستا له عشقه ناکرار يمه دلبره
په ژوندون کې خواروزار يمه دلبره

غريبى رانه دوستان دي پردي كري
د هر چاد ولو باري يمه دلبره

ستاغمونو هسي سوي لكه سكوريم
له كالونونه بيمار يمه دلبره

محبت به مې په ټول جهان مشهور کا
ستاد سپيني غاري هار يمه دلبره

چې د مينې په لارحمه گرم مې نکري
د منصور د وخت يادگار يمه دلبره

د شپرزي د ځنکدن سلګي مې هېري
نن په لته د بل يار يمه دلبره

عَدْل

له ژوندون نه ستري شوي بي منزل يم
دالفت د لوبي لاري په مزل يم

ستا تر دره نن په يبلو پنسو روان يم
په اغزنو لارو تلونكى يمه پل يم

زره په مثل د هبنداري ماتيداي شي
چې دي زره يمه دلداره نودې خپل يم

محبت کول د زړونو جواري ده
زه ساده يمه نه فريب يمه نه چل يم

د شپرزي دزړگي مراندي راپرپوتني
له کاروانه پاتي شوي بي مشعل يم

غُنْزَل

مات لکه چنار لاندی را پرپوت
ووتم لہ کار لاندی را پرپوت

نه می دغرور کلی کی شپی کري
ھسپی گنه گار لاندی را پرپوت

ستوري به دچا درته پناه یوسی
زه ترينہ مدار لاندی را پرپوت

دنگه دنبستریه خپرخوانی می وہ
اوں لکه بیمار لاندی را پرپوت

نه می شی سجدی چیرو خدايانو ته
حارشم له یو ھار لاندی را پرپوت

ویپی کرو انکارد پاکی مینپی نه
زه شپرزی بی وار لاندی را پرپوت

غزل

لارو کې جنگونه دی نکوم باور په چا
تورد خلکو زرونه دی نکوم باور په چا

زه يې غولولی يم خو خو خله تبروتم
ډبرغدار وختونه دی نکوم باور په چا

ته چې پناه کېږي يار یوخل مخ راواړو
لري سفرونه دی نکوم باور په چا

ډک د هيلو زره مې بس تاته درسپارلي دی
دي کې پت رازونه دی نکوم باوريه چا

رنګه د شپرزي د زره خه دنګه مانۍ شوله
زره کې بې دردونه دی نکوم باوريه چا

غزل

غم د يارچي پري امباردي زما زره دي
له هر چانه چي بizar دی زما زره دي

واوه عمر چي سودا پكي د غم وي
چي کندرکندر بازار دی زما زره دي

اوښکي پاکي کره صنمه ڦرا بس کره
دارقيب دی دايي کار دی زما زره دي

محبت خو پاچاهي يا ملنگي وي
چي ورگلپه سورانگاردي زما زره دي

د شپرزى غمونه ڈېر زره يې وروکى
لاروى ددغې لار دی زما زره دي

شەملىٌ

ھىكىپ شەملىٌ پە تىتىيدۇدى پېنستونخوا ورانە شوھ
پېنستانە وارە پە سلگۇ دى پېنستونخوا ورانە شوھ
بىدن مو يو دى كار ترى دوا رە اخلى ئىلم كوي
زەرونە پە آه و فريادو دى پېنستونخوا ورانە شوھ
چىپ بە دېنىمن تە لىكە ھال لار وو ھغە ژنىي
د خاورو لاتدى پە خوبۇ دى پېنستونخوا ورانە شوھ
لە اصفەمانە پاچاھىي وە تر ڈھلى تختونو
نن مىپ كابل تە پە راتلۇدى پېنستونخوا ورانە شوھ

كابل د سرو غمييو ڈك و بنايىستونومور وە
د نىگىالو زلمىي ڈك و بنايىستونومور وە
د ملالىٌ پە خولە تىپە وە ئوانان وە بى زمرىي
ھغە ميدان برىي ڈك و بنايىستونومور وە
د بىگرام پېغلى يې سلام تە راتلىٌ ڈلى ڈلى
ھېواد د نىڭ سرىي ڈك و بنايىستونومور وە
د سومىنات ساھ يې راوا ويىستە د تورى پە زور
مللت د پاك زەگىي ڈك و بنايىستونومور وە

په ننگ کې نه لري مثال زما ساده پښتنه
افسوس چې وژني خپل مثال زما ساده پښتنه
وخت به راهي چې دا اتيک به له تور مخوا اخلي
همېش به نه وي په دي حال زما ساده پښتنه
د لراوبر ځنځير به و شلوی يو موټي به شي
د خړ خيبر په استقلال زما ساده پښتنه
د سباوون زيري راغلي خوشې پې به شي
بيا به سيالي کوي د سيال زما ساده پښتنه

غرونه بي ډک وو له نبسترو زما لویه پكتيا
پکي مشران وود خبرو زما لویه پكتيا
لوی قندهار مې د زمريو ننګياليو مېنه
د احمدخان فاتح لښکرو زما لویه پكتيا
د ننگرهار د بنايستونو درته خه ووايم
د بدخشان یاقوت جوهرو زما لویه پكتيا
د شمالي سړي درې کابل مرکز د زينت
د خړ خيبر خوشال ملګرو زما لویه پكتيا

زړه د اسیا دی څلیدلی وطن
ارمان چې نن دی غور خیدلی وطن
د وطن غېږ کې مو خاپوري کېږي
هم مود لاسه دردیدلی وطن
نور به وحدت و کرويو موتی به شو
سمسور سمسور به کرو دا بسلکلي وطن
ملهم د کار غواړي تېپي وجود یې
ما د خپل تن په څېر ګنډلی وطن

د غفلت خوب نه به شي پورته میرانۍ افغانان
د ابادي ګام به اوچت کړي توریالي افغانان
ګلان ګلان به کړي خزان و هلې خړې باغچې
نور به په لویو لارو نه کري اغزي افغانان
د ابدالي شمله به هسکه کړي پښتون شپږزیه
ددې وطن واره زاره پېغله زلمي افغانان
د خپلې خاورې خپل ناموس د خپل عزت په خاطر
سرونه بايلې هېواد ساتي ننګيالي افغانان

د زړو کیسه

د زړو کیسه ده سترګې خه وواي
مینه خوبه ده سترګې خه وواي

اوښکې به درومي قافلي قافلي
دا يې ګيله ده سترګې خه وواي

دوی خو ليدل کوي دزړه په امر
زړه عجيبة ده سترګې خه وواي

زړه که پري اخلي تصويرونه دچا
سترګې کمره ده سترګې خه وواي

سترګې چې سترګوته شي سترګې سترګې
د زړه ټوټه ده سترګې خه وواي

د شپرزي سترګې سپيني سپيني اوښکې
دا يې تحفه ده سترګې خه وواي

غزل

درته پاتې به وطن شي ته به خه کړي
بې بلبله به چمن شي ته به خه کړي

په دنيا کې د خو ورخو ميلمانه يو
د هر چابه رنګ مسكن شي ته به خه کړي

چې دې خه وکړل صنمہ مهریانه
ستا تهمت زما لمن شي ته به خه کړي

ستا د حسن طلبگار لپوني گرئي
چې ارزانه دې دیدن شي ته به خه کړي

پېغلي پېغلي هيلى واره حوانيم رگي
چې په تن دي سپين کفن شي ته به خه کړي

د شپرزي د زنده گي پانه ده ژبره
په ارمان کې به دفن شي ته به خه کړي

غزل

کرو دی خاوری د پښتو سخته رو اجه
په بستر باندې پراته یو بې علاجه

نه درمان شته چې په هراله ملهم کړي
په ژوندون کې یود هرسپري محتاجه

غم کې وخاندو خوبنۍ کې په ژړا شو
گربوان خيري لپونې یو بې مزاجه

سپېلنې شي بنکلې مخ ته وارد واره
عاشقان خو پاچاهي کړي بې له تاجه

ای شپرزیه که دوی ګرئې په فضائکې
زمایارو رسیدلی تر معراجه

غزل

زه يې چې کوم خبرې سپینې دی
يې جانانه بسکلې گلورينې دی

مه گرئه اغيارو سره ځاردي شم
اوبنڪوته مې وګوره چې وينې دی

ټوله دنياګۍ ورته حيرانه ده
بسکلې پښتنې خونازينې دی

ستا شرابي سترګوته کتى نه شم
اور وروي بسکلې اوړ ورینې دی

اوسم يې له دې بشاره کډه تللي ده
هرڅه يې شپرزيه اوسم بې مينې دی

گل‌فام

در پی‌سی مري مي د وجود هريوان دام را شه
زما گل‌فام را شه په تا ژوندي يم
په سلامونو مي زره نه صبر بيري
په تصويرونو مي زره نه صبر بيري
د زره په وينو در کوم دغه پيغام را شه
زما گل‌فام را شه په تا ژوندي يم
په پره رو مي مالگي مه دوروه
په ارمانو مي خاوري مه اروه
نو سوال زاري در ته کومه چې یو گام را شه
زما گل‌فام را شه په تا ژوندي يم
په بستير بروت يمه تپوس مي نکري
کله چې مرشمہ افسوس به وکري
زخمي زړگي ته مي له بره په الهام را شه
زما گل‌فام را شه په تا ژوندي يم
ستري ژوندون مي بي له تا تپري بيري
زره مي یتيم دی هر سبا ژري بيري
د شپرزي وينه شه رګونو کي مدام را شه
زما گل‌فام راش——ه په تا ژوندي يم

پښتنه

د پردو په لمس بېلېرىي پښтанه
لاتراوسه نه پوهېرىي پښтанه

نه يووالى محبت پکې بنکارېرىي
نه له يو بل قربانېرىي پښтанه
پښتونخوا د تورو غرونو په منظر کې
ژني ژني يې قتلېرىي پښтанه
د افغان به له فغانه هله خلاص شې
چې په خپل زور و درېرىي پښтанه
مخور پکې په يو بل نوم و رکېرىي
څو به مری خوبه کمېرىي پښтанه
نړيوال دي رسيدلى تر مریخه
بې تعليمه رالو سيرېرىي پښтанه
د شېرزي ارمانه هله به پوره شې
چې په يو تغرتولېرىي پښтанه

خلور يزجي

چې په خپلو کې پردي دي پښتنه دي
چې په جنګ کې میراني دي پښتنه دي
پري وريبرې د سکروتو بارانونه
د بل ئاته سپيلني دي پښتنه دي

نېټې بېغله

وخت راته سري سکروتې وگرخيدو
بخت راته سري سکروتې وگرخيدو
ژوند مې د سرو لمبود پاسه روان
سخت راته سري سکروتې وگرخيدو

غزل

سروه په ٿوانی، ومه تا خاوری کرم
مسته لپونی، ومه تا خاوری کرم

ما سره دی ونه کپو محنت اشنا
بنکلی شہزادگی، ومه تا خاوری کرم

ڇپرہ ڇپرہ مینه می درکرپی وہ
ستادلاس بنگرپی، ومه تا خاوری کرم

بنه په اعتماد می زرہ درکرپی و
خامه بناپیری، ومه تا خاوری کرم

ڇپرو می دیدن پسپی ڙولی وو
سمه درخانی، ومه تا خاوری کرم

ولی دی شپرزیه داسی کار و کر
ورد پاچاهی، ومه تا خاوری کرم

عَرْل

ستاله غمه سخت بیمارشوم که باورکړې
ګل و م خاوروکې ګذارشوم که باورکړې

د مرګي شراب پیاله کې راته وړاندې
په لیدلو یې خمار شوم که باور کړې

د اختر په ورڅ دې رانکړل لاسونه
له مودونه انتظار شوم که باور کړې

په زرینو سندريزو گوتو جوړ وم
ستادسپینې غارې هارشوم که باورکړې

خرخزان مې کده راوهه ستا چمن ته
زه دې یار شومه ریبارشوم که باورکړې

د شپږزي اميد یو بل پسې ډوبېږې
له ژوندون ځینې بېزارشوم که باورکړې

تسبی

ستا د کلی مازدیگر سپې او به
چې پري ناست وو د هغې چينې او به

تا په لپوراکولي ما به خبلي
لكه اوښکي مرغلري شني او به

ما وييل چې که اشنا اب حيات دي
هم زمزم ته ورتنه وي خوبې او به

دهښداري غوندي مخ پکي ليدائ شي
خه د ستا خه دسپورمۍ شغلي او به

په تشبه کې مې انځور د ئان ليدلو
په ګربوان د يو مين څې او به

سپينې شګې يې په تل کې پړکېدلې
ما وي پري دي د زاهد تسبې او به

لكه لمړچې په شينم شينکي سهرکې
د شپږزي اوښکي راتلي رنه او به

غزـل

رادې نکړلې پتـی ته رانه لارې
فریدونه په خولـگـی ته رانه لارې

تش کالبوت يمه دلداره ساه مې تللـی
په سرو شونده و مـی سـلـگـی ته رانه لارې

تا خـو و خـبـنـلـی زـمـا دـزـرـگـی وـینـی
تا وـیدـلـی لـه مـسـتـی تـه رـانـه لـارـې

دـغـه ژـونـد بـه خـامـخـا درـپـسـی تنـگـشـی
غـرـرـور مـه کـړـه پـه ظـوانـی تـه رـانـه لـارـې

دـڈـونـدونـکـتابـکـی بـیـلـبـیـلـ سـرـلـیـکـونـه
کـلـه غـمـ کـلـه بـنـادـی تـه رـانـه لـارـې

دـشـپـرـزـی دـسـتـرـگـو تـورـد زـرـه تـکـورـه
سورـگـلـابـ شـپـ سـرـی غـوـتـی تـه رـانـه لـارـې

غزل

تا چې په ما د ظلم پنھه اپنېي ده
د زړه په سر مې ستا کيسه اپنېي ده

وختونه تېر شي داسي مه وايې جان
ما سره هره خاطره اپنېي ده

مرګي هم زړه غوندي ياران بېلوي
په زړه مې هغه جنازه اپنېي ده

زه مسلمان يمه جنان يادوم
تنډه مې يار ته په سجده اپنېي ده

شپږزيه ستا غزل فطرت بنکلوي
هسي دې زړه کې تري ګيله اپنېي ده

ٿچاري

د ستم په جبلخانو کي دې بندی کرم
چي د حسن تجلوکي دې بندی کرم

چارچاپرہ دې اغزن تارونه تاو کول
بنه دزلفو په کمھو کي دې بندی کرم

اخبر خه جرم خطا رائيني شوي
چي په دنگو دنگو غروکي دې بندی کرم

ستاد حسن تجلويم سوئولي
اخبرولي په لمبوا کي دې بندی کرم

د شپرزي زړگي له هرچانه درخواهه
خود حسن په جادو کي دې بندی کرم

غزل

خوک مو غمی خوک مو لعلونه يوسي
خوک مو د سرو سپينو کانونه يوسي

خه شو غيرت خه شو ايمان زمونره
چي مو له پېغلو پېزاونه يوسي

بې وخته راگلل خه خزان خونه دى
دغه بادونه به کورونه يوسي

د زړګي سره زنده ګي ګرانه شوه
کورته مو راشي رانه زړونه يوسي

د چا په لاس يې نوره نه جوړوو
شاید بابری يوسي ګلونه يوسي

د اسلاميت او افغانیت په نامه
شېرزيه خير که مو سرونه يوسي

مِنْهُ

د پېغلو مينه خوتاوان غواړي
کله بنګري کله پېزوان غواړي

هسي په توکو باندي نه شي مينه
غريبان حکه تري امان غواړي

دا د پښتو ملک دی ياري گرانه ده
دلته هم سرغواړي هم توان غواړي

د سترګو تور به دي راکم شي دلتہ
کاروان هرومرو خاروان غواړي

کده به وتری وطن به پرېږدي
چې هم بساغلی غواړي خان غواړي

پرېږده چې خوب وکړي ارمان به لري
شېرزی له تانه چې زلفان غواړي

شاعري

شاعرانه محل کې اوسم دروغجن نه يمه
چاپېر حالاتو مجبورکړي یم مین نه يمه

د اچې دا توري بندې بند ترم غزل جوروم

داسي مې مه ګنه چې خونس يمه غمجن نه يمه

دوطن دردفرياد مې يو یوپه سينه کې کتار
داخپلې اوښکې به مې یوسې لامبوزن نه يمه

د شاعري مرامنامه کې مې بار بار ليکلې

د چا خالونو سورسالو ته پکې ژمن نه يمه

د ائينې وايې شاعري د مينتوب بنکارندوى
زړگيه خه وايې مين یم که مین نه يمه

د شاعري دنيا له ډپرو حقايقو ډکه

شپرزي تراوسه دي مزل کې بریمن نه يمه

غزل

چې رب درکړل دولتونه ازمايی دي
ډېره ئمکه جایدادونه ازمايی دي

ته به وايې بختور يمه دنیا کې
چې دې جوړکړل منزلونه ازمايی دي

د فرغون دکور دننه يې لوی کړي
درته بسايې حکمتونه ازمايی دي

دنمرود او دقارون غوندي چې نشي
که ډېر درکړي درهمنه ازمايی دي

ابراهيم ته يې شپږزيه ګلشن جوړکړ
جوړوي له اور ګلونه ازمايی دي

غزل

بیا پسرلی راغی تول جهان به سره گلونه شی
جوربه مو وطن شی هره خوابه سینگارونه شی

گرخو به اشنا غاره غری په شنو فصلونو کې
لب غوندی پوره به مو د زرونو ارمانونه شی

زه لکه نیمگپری لمر شفق کې درنه پربوت
ته موسکی موسکی شه چې رنا شی مشالونه شی

مه کوه صنمه په تپرو بانو ويستل هسې
شي به مې وجود پرھرپھر ڏېر به دردونه شی

ستا شپرزی دزره په سرليکلی ستایادونه دي
کله چې وختونه شی بیا به حسابونه شی

حَدَّاد

ياره تپربه شي وختونه ئار دي شم

بيا به وکري ارمانونه ئار دي شم

زندگي كې دې له هر چانه جدا كرم

درته پاتې شول ملكونه ئار دي شم

د زړگي اهونه وختل اسمان ته

رابه نشي تبر عمرونە ئار دي شم

دزړگي سودا مې تا سره وه پته

تا خبر کړل عالمونه ئار دي شم

ما په هر لمانځه دعا درته کوله

ته اوس نه کوي نفلونه ئار دي شم

ستاپه مينه کې مې هرڅه وو بايللي

تا خو وکړل انکارونه ئار دي شم

دشپرزي دلپونو خيالونو ياره

پري امباردي کړل غمونه ئاردي شم

شیوه

راتلی راتلی زما په زره وختی
جانانه بنه دی وکړل بنه وختی

لکه وي چرته ترهیدلي هوسی
دښتی نه راغللي په غره وختی

ما خو وه سمه لار بسودلي درته
ته ليونې په ديواله وختی

خومره مزه کا د نښترو پانې
ته مې د زره په سر چينه وختی

زه به دی عمر عمرنه هېروم
بنياسته انځورشوې آيینه وختی

ټکه غرمه ده شپږزی تېږي تېږي
ته مې په لپه کې او به وختی

مۇرىپ

مۇرىپ بىغىرلە تا ژوندى بە يىمە
 دغە دروغ دى چې زىزه چاودى بە شىم
 خو ھەفە ژوند بە نە وي گرانىپ مۇرىپ
 كوم چې بە ستا پە غىېپ كې ما تىراوه
 ھەفە پستىپ خۇبىپ خۇبىپ خبىپ
 كله ھەم سەتا ھەفە درنىپ چېپىپ
 ھەفە لە خۇنداپ كې پىندە ڈكې
 كله غوسە كله موسكا بە شولىپ
 دستا بە كومە يوه نىكىي يادوم
 دستا بلا بلا احسان دى پر ما
 زە خو عاج زىم دا كولى نشم
 مەكىپ تە تا پە اوپۇ ورلىپ نشم
 تا خۇپە ژوند ڈير نازولم مۇرىپ
 لە هەرىپ بىدىپ دى ساتلم مۇرىپ
 زە چې ماش زىم ومه دستا پە غىېپ كې
 خۇولە مې خالىپ چىرىپ ژرانە نە وە

راته کری شپه به وی وی بنه ناس ته
 په ال هه به دی شوه ژبه ستری
 بسیرا په خوله به دی راتله موری
 د ډیر گرانبنت دی نه کوله موری
 وی به دی شوله چې زهیرهم مه شې
 لړ چې رالوی شومه مكتب شوی راته
 ته مې شوې پیر زه دی مرید سورجانې
 د ستا خواری به مې شي هیره کله
 چې خه مې غوبنستي تا راکري موری
 مادې هم رب په دواړو سترګوروند کري
 چې ستا له امره مې سر وغراوه
 په ورین تندی مې ستا خدمت ونکرو
 شپرزی دې رب له هغولخلکونکري
 د مور زړگی وي همیشه په بچې
 د زوی زړگی ولار په توره تیزه
 ته دی ژوندي ژوندي ژوندي وي موری
 راته دې ډيرکاله ژوندي وي موری
 ته د شپرزی زړگی زړگی يې موری

غزل

تاد سترگوغرولو طاقت راکر
بنسلی مخ ته دی کتلوفرست راکر

اوسم به خنگه گنهگار نظر قابو کرم
په توبی دی چې بخبلو صفت راکر

په تلوارکي یوهرخه له موبده هېردي
تا په ژوند دتېر وتلو خصلت راکر

اې دروح فرشتې داخل مې که پريودي
نو جنت ته دی ورتللو مهلت راکر

ستا له قصده به ددوو پرخای خلورکرم
تابليس دپريښو دلو مصلت^۱ راکر

يادوم به يې تر عمره اې شېرزېه
چې په ژوندې پوهيدلولو علميت راکر

(۱) مصلحت

خاطره

د زړه په سرمې خاطره ليکمه
ورته عنوان به ستا نامه ليکمه

غم مې ګاونډ کې اوسي کلی مويو
اشنا د ستري ژوند کيسه ليکمه

د زړه په وينو مو روزلي غوتۍ
خونن قسم چې تري ګيله ليکمه

کله دي غم کله بنادي ميلمه وي
په نرمو ګوتو حوصله ليکمه

د زړه په کور مې بمبارونه کېږي
چاته ترخه چاته خوره ليکمه

ستاد خوبونو تعبيرونه ګران شول
شپږ زيه ژوند دي شوګيره ليکمه

غزـل

زـونه مو چـوي نـور پـاخـه دـي خـوشـالي چـرتـه دـه
وـچـ مـولـه اوـبـنـكـوـ نـه لـيمـه دـي خـوشـالي چـرتـه دـه

دـلتـه خـوتـبولـ خـلـكـ غـمـجنـ دـي اوـ وـيرـونـهـ كـويـ
هـلتـهـ خـهـ حـالـ دـي دـلتـهـ خـهـ دـي خـوشـاليـ چـرتـهـ دـهـ

دـلتـهـ خـونـشـتـهـ دـي فـرـغـونـ خـولـارـوـيـانـ يـيـ شـتـهـ دـيـ
چـپـ تـريـنهـ تنـگـ وـارـهـ زـارـهـ دـيـ خـوشـاليـ چـرتـهـ دـهـ

دـ چـنـارـونـوـ پـانـيـ زـيـپـيـ شـوـيـ مـرـغانـ نـهـ رـائـحـيـ
خـوكـ مـرـورـديـ اوـخـوكـ مـوهـ دـيـ خـوشـاليـ چـرتـهـ دـهـ

هـرـيـوـ جـاـبـرـ دـهـ تـورـهـ كـبـنـليـ دـلتـهـ وـيرـ جـورـوـيـ
پـهـ وـينـوـسـمـيـ غـرـونـهـ سـرهـ دـيـ خـوشـاليـ چـرتـهـ دـهـ

شـپـرـزـيهـ وـواـيهـ صـفـاـ چـيـ اوـسـ ژـراـ نـهـ درـحـيـ؟
وـروـبـهـ دـيـوـ بـلـ نـهـ خـپـهـ دـيـ خـوشـاليـ چـرتـهـ دـهـ

وَعْدَهُ

زما کورگی کې اور لمبې لمبې و
د ستاپه کورکې غږ چمبې چمبې و

تا مې سلګيونه لذت اخیسته
زما زړگی و خوایرې ایرې و

اوسم دسھار پیغام بې میني راھي
مخکې راتللو خو وبدمې وبدمې و

هغه وعده يې کړه پوره په مينه
وجود يې راولو پارچې پارچې و

شېرزیه ستاله سترګواونسکې تللي
گنی د ډیرو ژوند نغمې نغمې و

د اميدونو آمیل

دومره مه کوه غرور په تورو سترگو
بیا دې زړه کړلويکور په تورو سترگو
د بنايست جلوه دې لري لري تللي
درته جور نشي پیغور په تورو سترگو
د بورا پرخای شبنم د ګل پر پانه
سحرگاه ته شي مشکور په تورو سترگو
درته جور مې دی اميدونو
ستا پرغاره زوب اوشور په تورو سترگو
د رقیب سینه به یخه شي چې یوشو
لاس یې خلاص دده دزوريه تورو سترگو
پسرلی شولوشپونکي ته شپیلی ڇاري
وږمې پريوتې هر لور په تورو سترگو
همشه دې وي خوشال په زندگی کې
د شپرزي دسترگو تور په تورو سترگو

غزل

څوک چې ډول وهی زوريې لري جانه
نوره ورته هسيې کولمي خوري جانه

هر سړي نن بنه بد پېژندلي دي
ولي بيا د بل کيسې مني جانه

دا کلى خو مينه مين نه پريپدي
خوار مين د کلى نه شري جانه

ډير به د نخرو په چرو ووژني
وادي چول ليچو کې بنګري جانه

لاس په لاس رقيب سره چې گرخي ته
دا شپرزۍ به کله چرته وري جانه

غزل

توره شپه وه سترگو نه کرلو نظر
برابر شومه د میني په لوی غر

ګلورينه زندگي ازغي ازغي شوه
چاته ووايم د سوي زره خبر

مینه پايي د عاشق په پاکه مینه
معشوقې خونه د خيري نه دشر

د پرهر پرهر زړگي په وينو ليکم
د یو چا په دروازه باندي منظر

دا شپرزي خولا پخوا دی غولي دلي
په خوبانو ئکه نه کوي باور

الْخَتْرَةُ

ته د اختر د خوشاليو ميلمه
زه د نري واره غمونو كوربه
د اچي ترتا در رسيدلى نشم
له پنه غمونو پا خيدلى نشم
سلام سلام قربانه
دامى پيغام قربانه
تا ته اختر مبارك
دا زرين لمربارك

شي دي اختر د خوشاليو اختر
د غم خپلود خوبنيو اختر
دغه د او بىكـو دـكـي دـكـي سـتـرـگـي
كه دـغمـو حـينـيـشـي سـپـكـي سـتـرـگـي
اخـترـدـسـولـي سـرهـ مـلـشـي رـاشـي
دـجـگـوـ لـريـ پـلـ پـلـشـي رـاشـي
داـيـتـيمـانـ چـيـ پـهـ خـنـداـ وـوـينـمـ
خـانـ وـغـرـيـبـ چـيـ خـواـپـهـ خـواـوـينـمـ
جـهـانـ تـهـ وـبـنـايـوـهـرـخـهـ كـوـيـ شـوـ
بـغـيرـلـهـ جـنـگـهـ يـوـكـيـدـهـ كـوـيـ شـوـ*

تل به نو هله په ربستیا اختر یې
تل به نو هله د هر چا اختر یې
بیا به دی لمانخو په خوبنیو سره
لہ اتهو دولو سورنیو سره
دا خپل لاسونه به د وینو پرخای
داخلی سره کرو په نکریزو باندی
اختر د تولو مبارک شپرزیه
اوږي شه خلاصې له ټوپک شپرزیه

نسل عرب بد فارس

هغه خوک چې په لمن یې لمونځ روا و
هغه خوک چې په مسجد کې به تنها و
د ساقی سره مې ولید میکده کې
نن یې ځانته ناروا عمل روا و

هېندازه

كـلـهـ رـاـتـهـ پـرـيـوـزـيـ پـهـ هـېـنـدـاـزـهـ كـيـ
كـلـهـ رـاـنـهـ وـرـكـ شـيـ سـمـهـ لـارـهـ كـيـ

نـهـ دـيـ هـيرـولـيـ نـهـ سـاتـلـىـ شـمـ
يـهـ صـنـمـهـ تـهـ چـيـ خـانـ بـيـزارـهـ كـيـ

وـبـاسـهـ نـفـرـتـ دـزـرـهـ نـهـ وـبـاسـهـ
دـادـنـگـهـ ئـوـانـيـ مـيـ درـنـهـ ئـارـهـ كـيـ

ژـونـدـنـهـ مـيـ دـغـمـ حـنـخـيرـتـاـوـشـوـيـدىـ
بـنـدـ يـمـهـ دـمـيـنـيـ سـخـتـهـ چـارـهـ كـيـ

اوـبـنـكـيـ دـگـرـيـوانـ غـيـرـهـ كـيـ وـلوـپـرـهـ
سـتـرـىـ سـتـرـىـ ژـونـدـبـهـ مـيـ كـرـارـهـ كـيـ

يـهـ شـپـرـزـيـهـ ژـونـدـ دـ خـاـوـرـوـ خـلـىـ دـىـ
سـتـورـىـ دـاـسـمـانـ بـهـ بـيـ مـدارـهـ كـيـ

مورکی

موری بې له تامې ژوندسلگى سلگى دى
په زړه جوړ پر هر مې نښه د ياري دى

د تا غېړه شي ارام د تولو ستريو
اوسمې هغه مينه خاورې زړه تنکي دى

خوب انځور دي راته سترګوکې غږيږي
څه يادونه څه دي غم دلى دلى دى

جنتونه دي د پنسو د لاندي خاندي
زړه مې ستادسترګو حوروته موسکى دى

ته د قدر پښته د ذوالجلال يې
يوه لاس کې دي زانګو بل کې نړۍ دى

له ليمو دي اوښکې پاکې کوه شېږزيه
محمد هم جدا شوي له مورکى دى

دار

گل می کاغوئی می کابهار می کا
ومی وزنه زلفو کې په دار می کا

اوسمی دژوندون سره هم ورانه ده
يارمی کا نگارمی کاخونکار می کا

شم گرخولی زولنی گرانه
صبر تمام شویدی په لاز می کا

دېر ډېر ستمنونه می زغولي دي
تورو شپووهلى رون سهارمی کا

هر وخت به د يار په نرمه ڇبه یم
وزما شپرزيه خوب اشعار می کا

جنه ايي

دي گذران ته مي سلام دي جدائى كې
ژوندون گران دى بې لە ياره تنهايى كې

مجбуوري ده د زړگي په لاره درومم
د پاچا سره ژوند نشي بدمعاشى كې

د خوانانو جنازې وطن كې ډېري
ناپوهې ده جهالت دى کورنى كې

پښتane یو پښتنې غيرت به ساتو
په نامه د احمدخان یو په نړۍ كې

ازغې تل وي د ګلونوسره خنگ كې
اي شېرزيه غم او درد وي په ياري كې

غُزل

په اورونو کې سوئیبې لیونى وي
نه مر کېبې نه رغبې لیونى وي

تل دھان سره دخیال سندري وايي
لاس يې کار ته نه تېتىبې لیونى وي

د ژوندون په هريو گام کې ستپى ستپى
د يار مخ ورتە يادىبې لیونى وي

د پىغورا او د تهمت كىسه کې نه وي
خو چې يار يې خوشالىبې لیونى وي

همبىشە يې د خوبونو سره جنگك وي
اي شېرىزىيە نه بىدىبې لیونى وي

چار پیشته

گرانه چې تا راته خندلی نه وی
ما به خیر خیر درته کتلي نه وی
زړونه پیدا د محبت د پاره
د بنکلو بنکلو د صحبت د پاره

د زړه په سر مې چا نامه ليکلي
په زرين تورو مې خame ليکلي
له او بوجوړ پنکوم رنګه به شي
دا زندګي راباندي تنګه به شي
د غه ارمان به مې پوره شي کنه
د زړه زخمونه به مې بنه شي کنه

دا دنياګي ده د الفت دپاره
دبنکلو بنکلو د صحبت دپاره

د زړه یوه ده بدلوی یې کله
خان به لمبه کړي خوپرېږدي یې کله
د ټول وجود سره مصلحت نکوي
پدې خبره کې غفلت نکوي
خان پاچا بولي پاچاهي کوي
په خپله خوبنې زنده ګي کوي

* ئان خوبه ڈال كپي دتهمت دپاره *

د بنکلو بنکلو د صحبت دپاره

په ئان لمبى مني يار نه سوزوي

تهمت كيسىپى مني يار نه خبروي

په توروغرۇكى اوسيدل خوبنوي

ديارپه ورلاندى سوئيدل خوبنوي

نه د پيسو اود محل دپاره

نه د خوراك اونه د چل د پاره

زندە گي غوارپي رفاقت دپاره

دبنکلو بنکلو د صحبت دپاره

مینه په وينه ساتل كيرپي گرانه

زپونه د زپو سره پوهىپي گرانه

ئان به لوگى خوياربه بنادغوارپي

خوك چي عاشق وي دغه يادغوارپي

مینه وفا مینه شفا شپرزيه

مینه ژوندون مینه دنيا شېرزىيە

ئان دې لوگى شي دهمت دپاره

د بنکلو بنکلو د صحبت دپاره

غزّل

زما ژوند زما ايمان د تا په لاس کې
دشتبي غرونه دنگ اسمان دتا په لاس کې

دا احسان به داخواران چبرته پوره کري
گنهگار زرونه چشمان د تا په لاس کې

موږ وعده درسره کري خو ويرېبو
خوبیا هم ويارو په ئان دتا په لاس کې

قافله د ژوند توندئ باندي روانه
شپه اوورئ سپرلى خزان دتا په لاس کې

که مې خيال وزرونه وکري تراسمانه
تري عاجز دشپرزي دان دتا په لاس کې

غزل

اختره ستا اظهار کولی نشم
له مجبوری سینگار کولی نشم

له هره کوره فریادونه راخي
د ژوبلو مړو شمار کولی نشم

اختره راغللي يوه شببه وي
د خپل جنان دیدار کولی نشم

مرغانو داچې څنګلونه نشته
د ګلاب ګل چنار کولی نشم

نن دنکريزو پرخای وينې موبنو
شپرزيه نور کرار کولی نشم

غزل

توله نړۍ یې چې اتل یادوي
د بنسکلو بنسکلی مې کابل یادوي

زما له کوره جنازي روانې
هغه بانه او تورا اوربل یادوي

ژوند بې وفادی وفا نه پیژنې
درته یوه ورخ به اجل یادوي

چا کړل تناکې په کارو لاسونه
څوک له مستې نه یواobil یادوي

ترکه کشانه رسیدلی شپرزې
څوک په زبان څوک په غزل یادوي

لعل

چې په دارشي داسې زره درخینې غواړم
تنها زه یم چې دا خه درخینې غواړم

پاكه مينه پاك نظر پاك اميدونه
راله راکړه هستي نه درخینې غواړم

ما د سترګو نظر سترګو کې ساتلي
د ګودر پيغلي او به درخینې غواړم

لږې وکړه د ياري د ژوند خبرې
چې د مينې په نوم زره درخینې غواړم

په اирول کې دې موندلى دې شپږزې
هغه لعل لړه شیبه درخینې غواړم

درمان

رانه دي واخیستو درمان مرگیه
ولې به نه کوم خپگان مرگیه

واړه دنيا مې ده پسې خورله
راته خالي دي کرو میدان مرگیه

د زړه ټوته وه رانه بیله شوله
ژاري مې تل پسې چشمان مرگیه

کله مو یو کله مو بل ژروي
راته اور شوی خپل مکان مرگیه

تل په اغزنزو لارو څو او رائحو
هیچا مو ونکرو پرسان مرگیه

وینه په وینه مینځي تل افغانان
د شپږزي ژوند خزان خزان مرگیه

بیا رانگلی

تولی لاری می خارلی بیا رانگلی
سترگو سترگو ته کیدلی بیا رانگلی

ما به ئان درنه لوگى وە كە خبروى
تورو خاورو تە چې تللی بیا رانگلی

دزپە غونبى می خوراڭ شولي ارمانە
پە لوي رب می وسپارلى بیا رانگلی

ڇيرى نىبى يادگارونە دې را پاتې
ما ڇرا سلگى وھلى بیا رانگلی

خرپە خاوروچى بدن يې خراب نكپئى
ترينە پىغلى شرميدلی بیا رانگلی

اوسمى نشى ددى خلکو سره مىنە
رايادىربى دې غزلى بیا رانگلی

تنها ناست يم دسكون ئالە مې ورانە
پە كفن چې پتىدلی بیا رانگلی

مروربە رانە نە وي د زپە سره
چې دې سترگى نە سېرلى بیا رانگلی

كە مې هرخومره زارى خاوروته وکپى
گرانە نە يې راكولى بیا رانگلی

نه پوهیرم چې د چا سپیره نظر و
چې له مايې واخیستلي بیا رانگلي
عزرائیل درته په سپینه جامه راغي
دا وعده هرچا منلي بیا رانگلي

د مرگي ترخه پياله يې نوش جان کره
شپرزي اوښکي تویولي بیا رانگلي

نسل بې بې عسل

لکه او بو وړی انسان هر شي ته لاس اچوي
د اسې مې زړه وړی جانان هر شي ته لاس اچوي
د خوبرويانو د خوبرو پیغام خلور کونجه کې
په هر زمان په هر مکان هرشي ته لاس اچوي

چنار

ته مې شه چنار زه به دې سیوری شم
ته مې شه مدار زه به دې ستوری شم

وبه روزو دغه شبنمی غوته
ته مې شه کتاب زه به دې توری شم

وبه کرو مزل تر خپل منزل پوري
ته مې شه قدم زه به دې لوری شم

نوم به دې زما له خولې ونه لویربی
هرخو که وجود باندې کمزوری شم

سل واري جرگې درېسې ليبرمه
ياره که شېرزى درته مختورى شم

ن گلکونو باران

د زړه په سر مې چې مانۍ جورو وي
یاره چې غم که به بنادی جورو وي

ستا هرکلي ته به ليمه کړمه فرش
که چيرته ورونيوکي دوستي جورو وي

هديري ډکې په ځوانانو شولي
موږ ته په نه کيسه زندۍ جورو وي

زړګي دي کانۍ نه خوبېږي پرچا
دلته لګيا دلته بدې جورو وي

په ځان باران دسرو ګلونو غواړې
خوار افغانانو ته بلې جورو وي

شپرزي دي غواړې کډې بارېر اوږو
نا ترسه ولې دبمنۍ جورو وي

غزل

د ټوانی زوربه دې کم شي یوه ورخ
درته جوړ به امبار غم شي یوه ورخ

د غروردنګه مانۍ به دې راپريوزي
څل عمل به درته ګرم شي یوه ورخ

لبلاس دخاکساری درله په تن کړه
دخدای قهر به درسم شي یوه ورخ

لړ په خوارو عاجزانو کرم بویه
داغریب به دې مرهم شي یوه ورخ

ای ناترسه د یتیم غوبنو ته ناسته
درته نس کې به اړم شي یوه ورخ

راته ډېره کېليچنه لار پرته ده
ای شپږزیه سوال به هم شي یوه ورخ

پیوستون

هبواده نور خو دې زرغون غواړو
وګرو ستابسو هم پاخون غواړو

بنکلی وطن مو شولو لوټې لوټې
هريو دبسمن دې خوارزبون غواړو

په سردرودې سره اورونه بل شول
نور دې بچيانو کې سمون غواړو

دسر پګړی سړی مو پاتې نه شو
نوره په سوله کې ژوندون غواړو

شوې يې تیرې توري سینوکې پڅې
نور په خندا خندا پښتون غواړو

شېرزيه یو یو به مو وژني په دار
د لوی خښتن نه پیوستون غواړو

غزل

ته مې يې زړګۍ زه دې یم ئان اشنا
ولې رانه نه کوي پرسان اشنا

زړه خو د وجود په سر پاچا وي نو
ته رانه جدا کوي گذران اشنا

دغه مراوي مراوي غوتى تاندي کره
شه څې څې بنسکلى باران اشنا

يه ګلابه تل به دي بنسکلا نه وي
مه چيره خوارو کي بوراگان اشنا

و خېړه د لمړ په شان شغلې وکړه
خلکو ته سکون شه له اسمان اشنا

هرڅه يې د ستا په نوم بايللي وو
ولې په شېرزې شوي بدګمان اشنا

غزل

گرانه راتلونکی زنده گی جوره کا
تور قبرستان ته رهایی جوره کا

دنيا دوکه ده چې دوکه دې نکړي
سوال و حواب ته تیاري جوره کا

پدې خلاصېږې نه چې نه پوهیدم
په ژوندون لاره د خلاصې جوره کا

نه به رشوت نه واسطه چلېږي
پخپل عمل ځانته خوبني جوره کا

منزل دی لري لاري سختې سختې
ربه شپرزي ته اسانې جوره کا

درد

درده بس را خه د یوه لوري يو
زروننه مودي يوشاني معزوري يو

بي له تا پره رزما جورپوي نه
گرانه چي د عشق په اسمان ستوري يو

راوره د پره ر تر خوا جونگره دي
سو به د یوبل د ميني توري يو

زره ته مي راغلى يي دچا په سر
لمر دي توروسي گرانه د سبورى يو

کوري پ دشپرزي دزره په سرباندي
او سخوبه يي ساتو چي کمزوري يو

لپه

درمې کړلو زړه په سپينه لپه کې
رونکه او به په سپينه لپه کې

هرڅه مې د ستا په سرمنلي دي
ژونددی يوه خوله په سپينه لپه کې

هېره به مې نشي د زړگي پاچا
هغه خاطره په سپينه لپه کې

مه چيچه غابونه خوانې مرګه شې
دارمې وګاته په سپينه لپه کې

هوش رائيني واخله په خيالونو کې
مى، يوه پياله په سپينه لپه کې

اوښکې تويوه شېرزې دومره نه
خاندې خه ناخه په سپينه لپه کې

سیلی هنڑل

جنگ بلاستپی مزل دی نه رسیبی ترمنزله
پښتوخانونه ډوب کړل سمندرباندي پڅپله

که داورونه دوحدت په ټغرناست واي متحدواي
نن به نه وو فريادونه له اتكه تر کابله

دوطن دا هريو کانۍ موله سرو غميوبنکلى
که مو دا رنګينه خاوره له غليمه وساتله

چې مورکړله دسولي مينه جنگ ته ځوانيمړگ ته
د ژوندون دکلي لاره موږه خپله کړه بدله

ځوانې هيلى اميدونه مو یو یو پسي ډوبېږي
ددوستي لاس مو ورنکرو تر دي دمه یو تربله

ها چې موږ روانه کړي بس یوه یوه تخته ده
ای شپږزيه داميده کشتني درياب کې ودریدله

غزل

ڌيردي ڪرم مجبور ڪلى درپاتي شو
بل دي ڪرلو اور ڪلى درپاتي شو

ما در سره پته مينه ڪري وہ
تا ڪرو اواز خور ڪلى درپاتي شو

غرونه غرونه مينه مي ٿوئه ٿوئه
جوره دي ڪرلوشور ڪلى درپاتي شو

نشي گرانه دلته گذاره گرانه
ڙوند شولو پيغور ڪلى درپاتي شو

ووزنه شپرزى خويه انصاف سره
مه لگوه تور ڪلى درپاتي شو

ترنەم

گل د گلابونو يې خيال کې دې ساتم اشنا
پت په تورو غرونو يې اوښکې تویوم اشنا

سور په وينو گرخمه زره زما پرھر پرھر
تا له خدايە غوارمە ڙوند زما خطر خطر
رازد پتو زپونو يې تل دې يادوم اشنا
پت په تورو غرونو يې اوښکې تویوم اشنا

بند په بند تړلى يم تاو رانه ځنځير د غم
تا په زره ويشتلى يم تل کومه وير صنم
مينه د وختونو يې وينه دې ګنه اشنا
پت په تورو غرونو يې اوښکې تویوم اشنا

تا ګناه ګناه ويبل ما ثواب ثواب اشنا
تا ټوپک ټوپک کول ما كتاب كتاب اشنا
مور د تورتمونو ده دابه غور چوم اشنا
پت په تورو غرونو يې اوښکې تویوم اشنا

ته مې يې ملهم دزره ته مې زنده گې گله
گوره تل خواره خواره ته مې پاچاهي گله
ژوند د ارمانونو مې داشپرزى گنیم اشنا
پته په توروغرنو يې اوښکې تویوم اشنا

بېس عېب بېس مەلەمە

زړگى زمالکه غنم چاودلى
دبىمن مې نه دى خو صنم چاودلى
کنډر کنډر دى لوټې لوټې پروت دى
لكه په لویه لاره بم چاودلى

غزل

گلونه مابنامونه مې نظرته وړاندې راشي
دمينې تپروختونه مې نظرته وړاندې راشي

دمينې د مشال دي پورورې یم ګلفامه
د حسن دریابونه مې نظرته وړاندې راشي

خبرې يې د کانې کربنې زړه کې راسره دي
هاتللي شخصيتونه مې نظرته وړاندې راشي

فضاشهه دورې دورې توپانونه راخواره دي
دستورو اميدونه مې نظرته وړاندې راشي

شېرزېه ګنهګاره محبت دي ولې کړي
دخلکو پیغورونه مې نظرته وړاندې راشي

غزل

د گناه کلی کې میشت يو دثواب له کلی لري
ذهبونه مو تiarه دي دكتاب له کلی لري

بې له ستونزونه صنمeh په شپو شپو کوومزلونه
خو سهار په کانو ولو د مهتاب له کلی لري

مازديگرشي ستاپه کلی لمرشغلې شغلې ھوبيرې
مانسامونه راروان شي د آفتاب له کلی لري

دردونه مې دزړه په کور له هر لوري رادرولي
نومجوريمه چې بندکړم دزړه باب له کلی لري

خودستوروئلاګاني مې سپورمې ته په سينه کې
بس شپرزى ورته حيران شي دحواب له کلی لري

غزل

ربه راولې د مينې بارانونه
چې تازه شي پرې دزړونو جوسونه

چې ويده زرونه راویښ کړي له خوبونو
ترنم کړي په پري شونډو غزلونه

دغه راز د دنیاګۍ راته معلوم دي
دغه ژوند کله ازغې کله ګلونه

پاکه مينه مې د زړه په کور ديره ده
راته ياد دي تېر وختونه تېر يادونه

زخمی زړه به مې لمن کې درته پرېږدي
که دي هیرې کړي وعدې او تېر لوظونه

د شېرزي د کفن غوتې شولي خلاصې
درته پاتې شول پريمانه ارمانونه

غزل

د اسمان له کلی ستوري چه رالویبی
لیونی اجل و هلي تری ویریبی

مناسب ده چې مقام ته یې قایل شو
دارختلی خلک چېرته چې اوسيبی

ژوند مو واره په رنا پسې تړلی
بې له شمعې پتنګ کله پاتې گیږي

چې سپورډی غونډې سړی پکې ظاهرشی
نو د ستورو رنا هله معلومیږي

چې د زره پاچایې خپله وي تاکلی
بيا په کمو کيسو هسې خپه کیږي

چېگريوان یې شي تارتار دايې تحفه ده
اې شېرزېه که په مينه خوک پوهيرې

ڙوند

عيادت په عبادت کي حسابيربي
بس دروغ منافقت کي حسابيربي

د احسان تله درنه لره په ڙوند کي
دا هرومرو قيامت کي حسابيربي

چي يي ٿانته خوبسي نوروته هم کا
د مومنو په خصلت کي حسابيربي

چي دچاله ويري توی شي قيمتي شي
رنې اوښکي محبت کي حسابيربي

گرانې لاري راته مخي ته شپرزيه
ديار وصل په جنت کي حسابيربي

غزـل

زوندون مې دی نیمگړی بې له تاخوړه جانا نه
قربان دی شم صنمه مهربانه یا قربانه

ملنګ ملنګ خیالونه مې د تخت خوبونه ويني
عجبی به زمانه شوله په ځان یم بد ګمانه

دستر ګو دید مې بند په ټنڅیرونو دالفت شو
زرگیه لیونیه چې ورک نه شي له ځانه

سیلى د محبت ترینه چاپیره هوا ګرمه
ګلونه مراوي شوي دی چمن دی بې بارانه

د هيلو کاروانونه مو جانا نه قتل شوي
څه ګونګه زندګي شوله شپږزيه بې زبانه

سیا

ورکې به تیارې شي رون سبا به شي
بیا به پسرلی شي بنه فضا به شي

دیر مو د پرهر پر کت ویرونه دي
نن که سوله راشی نورنا به شي

دا خلک که گته تاوان وشمپري
بیابه نفاق لري کړي پخلا به شي

نور به د ټوپک پرئای قلم واخلو
بوټي د هېواد راته شفا به شي

تل به هر کلی سولې ته ووايو
یه شپږزیه ژوندبه شي بنګلا به شي

دیکباب

د لوپتی د پیخې شرنګ يې نشته
رباب يې سور نه کړي ملنګ يې نشته
د ساقې جان هره خبره منم
خو دابه نه وايې چې بنګ يې نشته
د تورو برېښ يې تر اسمانه رسې
پښتون چې شته دی نو بیا ننګ يې نشته!
د حسن پیره نن خیرات ټولوي
ها مخکینې شانې غورځنګ يې نشته
ددې جینې په تندي سپينه روپې
څه پکې مه وايې چې رنګ يې نشته
اوسم ګوګل په ريسړچ یار لټوم
مودې مودې کېږي چې زنګ يې نشته
په لار پرتې وي د منګيو ټوټې
شېرزيه ته وايې چې جنګ يې نشته

غزل

خانته مې گمان د لپونی وشي
کله مې په ئان بد گمانی وشي

کلی مو له بنا ره بلا لري دی
يو نیم پکي کار د بازاری وشي

وشيندو تخمونه د گلونو پري
شنه شي په چمن کې موازغي وشي

توروه يې له تيکې نه راوويسته
اوسم به تربنه خامخا بدې وشي

توله چې راتبول شي سره ورونه شي
هله به شپرزيه نو خوبني وشي

چونگهه

فرش مې ليمه قدم پري پدھ رادرومه
نن مې جونگرپي ته راخه رادرومه

په ڏپره مينه مې بلنه درکره
دغه پيغام مې ومنه رادرومه

د غربانو بسادي کله کله
لږي د زړونو خیال ساته رادرومه

د واره عمر فيصله يې کيږي
خان يې بسادي کې ګډوه رادرومه

سترهکي مې ستا په لورنيولي اشنا
ذرکوه ژرژري راخه رادرومه

کله بسادي کله غمونه ګرانه
شېرزيه زړه روغ ګرځوه رادرومه

غزل

سترهگي توروه خودومره چبري نه
اوينكى توبيه خودومره چبري نه

لوى مى دزرهگي په باغچه كې كري
ليچى شرنگوه خودومره چبري نه

كرمه به شغلى سپينه سپورمى به شم
ورانگى مى شمېرە خودومره چبري نه

هغه دژوندون خوبى خوبى شىبى
لربى يادوه خودومره چبري نه

مه كوه شپرزي تە ديرنازونه هم
شوخي كيسى كره خودومره چبري نه

گل

ته لکه د گل په شانې نسکلې وي
زه لکه لويدلى دلته پروت ومه

تا به د الفت خوبې خبرې کړې
زه به غلې پلې دلته پروت ومه

شونډې دې ګلاب سره تشبه لري
زه به ميرات مرۍ دلته پروت ومه

غاره به دې سروسيينو نه ډکه وه
زه به غم څلې دلته پروت ومه

ته به دغور په ټال کې ناسته وي
زه شپرزي به ستپې دلته پروت ومه

سچه ۵

ته امام د محبت زه مقتدی یم
ته مرشد د انس و جن زه یقینی یم

لوي درياب د بيلتane از غينه كربنه
زمـا ياره ته عـرب زـه عـجمـي یـم

ستـالـه مـيـني مـيـ دـمـينـي لـارـمـونـدـلي
هـسـيـ نـهـ يـمـ چـيـ پـهـ هـرـلـوريـ رـهـيـ یـمـ

چـيـ اـذـانـ دـ مـحـبـتـ مـيـ تـرـغـوـرـوـ شـيـ
نوـسـجـدـهـ يـمـهـ جـنـانـ تـهـ پـهـ تـنـديـ یـمـ

كـلـهـ كـلـهـ پـهـ بـهـارـ پـسـيـ قـتـلـيـبـمـ
تـانـدـهـ هـيـلـهـ دـشـپـرـزـيـ دـپـاـكـ زـرـگـيـ یـمـ

قلم

لاس کې مو تسوپك قلم ته بد وايو
ئىكە خورو تىندك قلم ته بد وايو

تربى يو د خىللو ورونو وينو ته
ئان مو كىللو سېك قلم ته بد وايو

زپوكى مودجەل چىنىي تاندى دى
جنگ ته ئۆچاباك قلم ته بد وايو

خوک بە مودستري ژونددەمە شي نن
خوک لاس دكومك قلم ته بد وايو

جنگ مولە بەھە كورتە راوستو
يم شېرلىك پك قلم ته بد وايو

گلو نه

ما به چې هر وختې کرل گلونه
له هري خوانه مې ساتل گلونه

ما به يې شپه ورئې خدمت کولو
خاڅکو خولو مې پنول گلونه

دشپې شبنم و خپل خادر خورکړي
سهارموسکۍ موسکۍ کيدل گلونه

زما د هيлю دنياګۍ وه دلته
کرار کرار به لويیدل گلونه

د ژوند کيسه مې پکې ونغارله
زما غزل کې ياديدل گلونه

شو درې وړې د خوبنيو محل
شپرزيه بنه ورزيدل گلونه

غزل

په دنيا چې شي مال ډير لکه قارون
خوند به وانخلي له دغسي ژوندون

للهاند به وي غرور به دي پيشه وي
يوه ئاي کي به دي نه كيري سكون

عجيبه غوندي وختونه په موږ راغلل
اي پښتونه خاوره غواوري پيوستون

لو گه شوي دخوانانو په ځوانيو
د هرچا دام کي نبشي دي پښتون

كاروباري سورخورلى دي قاصده
د شپرزي تقديركى راغللو بيلتون

تاج محل

تېر وختونه دې يادېبېي اوکنه
د زړګي سر دې خودېبېي اوکنه

ورکتوب و پاچاهي وه زندګي وه
چرته خیال کې دې ګړئېبېي اوکنه

ستامنzel ته هغه تللي سپينه لاره
لاروي ئىينې تيرېبېي اوکنه

په تالونو زنگيده به دې هېرنه وي
هغه مينه دې شرنگېبېي اوکنه

بې هدفه بې مرامه يارانه کې
د بنکلا ډيوه بليېبېي اوکنه

تاج محل غوندي کورګي زما شېرزېه
درته سترګوکې غږېبېي اوکنه

ستا تصویر

جورومه دی تصویر په سپينو گوتو
سپيني غاري ته ځنځير په سپينو گوتو

په خیالونو کې ترا اوچه رسیدلی
ودان کړی مې کشمیر په سپينو گوتو

څه په سپينه جامه خلك رانډې شي
راته وزني مې ضمير په سپينو گوتو

کله سترګو کې د سترګو مينه راکړي
کله راکړي راته وير په سپينو گوتو

د زړګي ور به رابند کړمه د چانه
ژړا راکړه خپل تقدیر په سپينو گوتو

د شېرزې په غاره سره سپين آمیلونه
پير بابا کوه تعبيير په سپينو گوتو

غزل

گرد اسمان کې گرخیدم لکه کوته
د یو چا دپاره ومه مرغلره

دبکلا پر پاچاهی مې واکمنی وه
د بنايست دتاج محل ومه پیغمبره

لونگین مې دسینې د پاسه یاره
لکه پاس وي په کمره باندي گورگوره

دبنايست دبکلا گانومې سیال نه و
ومه پېغلو کې روانه تر گودره

نازوم به دې شپرزیه لاتر عمره
پکې سري ستړګې گرڅېږه دزړه سره

گران

ربه راولی باران په شنه اسماں
چې ميلمه مې شي له ټولې نړۍ گران
تېروختونه ماشومتوب پکې رايدکرو
چې پوره شي د مودو مودو ارمان

د وختو گرمو سيليو څغلولي
د جنون تيرو ازغېيو ژړولي
قضا شوي ديDenver به ادا کرو
مین زړونه مو زيرې تې وهلي

دغه وخت رقيب به وشپوله منځه
داجاهل طبیب به وشپوله منځه
نري شونډې به غزل ته حواله کرو
دا ظالم صلیب به وشپوله منځه

د چنار سیوره مو دمه دزړگی ده
دارمان خونه مو سمه په زړگی ده
نور به لرې کړو له زړونو نفرتونه
محبت نرمه خبره د زړگی ده

ژوند به پیل کړو په نوي نوي بنه
د زړگی ګلان په مینه مینه پنه
لړ به یو بل ته اشنا ترغاري وزو
د الفت مجله جوړه نوي ګنه

په کرار کرار به کړو پستې خبرې
د تېر شوي یادګارو وړې خبرې
کړو به راویبن دا خوبولي زرونه
زما شېرزېه دالفت خوبې خبرې

خوانیمرگه

تول دې و خورم په زغرده خوانیمرگه
خاص په ما میلمه یې دردہ خوانیمرگه

چې په تولوکې په ماباندې مین شوې
کاشکې زه خو وی خوانمردہ خوانیمرگه

که مې سرد نازولونه قربان کړم
دلله ډیرو نه بهتردہ خوانیمرگه

دغه ژوند د حسرتونو امي دونو
ډکه خالله د بشرده خوانیمرگه

بېړۍ درومي ترمنزل پوري شپرزېه
ډکه لاره د خطردہ خوانیمرگه

هېواد

په هېواد کې ورور وژنه به ترڅو وي
دا دخپل کور ورانونه به ترڅو وي

افغانان يو د ورور وينه موپکار ده
دایو بل ته ګوت نېونه به ترڅو وي

موږ د سولې مرغان وشرل له کلي
داد جنګ سپېره لمنه به ترڅو وي

دلته مړ هلتله زخمی هلتله یتیم وي
داسي عمر تېريدينه به ترڅو وي

د شپرزي سلګي سلګي سخته ژوندونه
دا د زړونو ماتېدنه به ترڅو وي

اوښکه

په داسرو سرواننگو می اوښکې راغلې
یوه مخ ته په کتو می اوښکې راغلې

تول غمونه می د کور په وره ولار وي
ددې ژوندې په تېریدو می اوښکې راغلې

د ګلاب په خېربنکلا يې له مخ تللې
د ځوانې په رژیدو می اوښکې راغلې

سپینه اوښکه وم د چا له سترګو لارم
دارمان په قتليدو می اوښکې راغلې

عجیبه ده تري هېنداري نه شرمیرېږي
خپلشېرزې ته په لیدو می اوښکې راغلې

غزـل

ته مې ژوند وي آيـنـدـهـ وـيـ سـتـاـپـهـ تـمـهـ
عـجـيـبـهـ وـيـ عـجـيـبـهـ وـيـ سـتـاـپـهـ تـمـهـ

ستاخونـبـنـيـ نـهـ مـيـ دـزـرـهـ وـيـنـيـ قـرـبـانـ وـيـ
تهـ پـخـهـ دـ بـاغـ مـيـوـهـ وـيـ سـتـاـپـهـ تـمـهـ

دـزـرـهـ لـلـمـيـ گـلـانـ ټـولـهـ مـراـوـيـ شـوـيـ
تهـ بـارـانـ خـپـهـ خـپـهـ وـيـ سـتـاـپـهـ تـمـهـ

پـهـ گـرـيـوـانـ دـيـ مـرـورـيـ اوـبـنـكـيـ درـومـيـ
ماـزـدـبـگـرـهـ چـېـ خـپـهـ وـيـ سـتـاـپـهـ تـمـهـ

خـهـ بـنـهـ واـيـيـ چـېـ بـنـهـ مـکـوـهـ بدـ نـشـتـهـ
خـوـلـهـ وـرـخـ تـبـرـيـ اوـبـهـ وـيـ سـتـاـپـهـ تـمـهـ

دـ شـاعـرـدـ شـاعـرـىـ شـعـورـ دـيـ مـاتـ كـړـ
دـ شـپـرـزـيـ دـزـونـدـ چـينـهـ وـيـ سـتـاـپـهـ تـمـهـ

د سولې کاروان

که چيرته تول شوسره ورونه خومره خوندبه کوي
دا تيت پرك خواره قومونه خومره خوندبه کوي

نه به بدی وي نه به جنگ نه به خپگان تر منخه
چې سره يوشی تول لاسونه خومره خوندبه کوي

گوتې به جورې شي قلم ته او په کاري به راشي
روان د سولي کاروانونه خومره خوند به کووي

چې مو واره الفبا وايي بنوونخي ته درومي
داد معارف تنکي ګلونه خومره خوند به کوي

لکه او بوا وری انسان هرشی ته لاس اچوي
داسي که وينشې ضميرونه خومره خوندبه کوي

دغره شپونکي د تخت پاچا که ئانته يو وواي
شېرزې نه به وي جنگونه خومره خوند به کوي

غزل

خه مې گناه کړیده خه مې جفا کړیده
ولې مې وژني یاره خه مې خطا کړیده

زه خوبنستون يمه پښتوپالمه ننګ لرمه
ما خو زړگی ساتلى ما خو وفا کړیده

سر مې قربان دپښتنې عنعنوي ګلتوره
اې نازولي خاورې دا مې سودا کړیده

دتن په وينو به روزم دخپل هيواد ګلونه
داسې مې ژمنه دماليارسره ربستيا کړیده

شېرزۍ به ووژني خو هغه مینه مینه نه مری
نن مې په زغرده خپل زړگی راته ویناکړیده

رمضان

ربه قبول کړي رمضان له موره
ستا رالیېلې دا فرمان له موره

مونږه عاجز یو مونږ ګناوه کړي
اوسم به تؤئېږي تېر عصیان له موره

ها چې د زرو میاشتو اجر لري
د قدر شپه مکړي پنهان له موره

رب ته بهتردي دخولي بوی له مشکو
خپه یې مکړي په هیڅ شان له موره

شپرزي لرم د رحمتونو اميد
ناراضه مکړي عاليشان له موره

نبتر

وخت مې په سر لکه د لمړ ولار وي
ستا نېغ بانه مې په ئيگر ولار وي

د اچې په نه خبره وران شو سره
رقیب پدې شر کې اکثر ولار وي

کلی مزه کړي چنارونو باندي
د غرہ بنکلا ده چې نښتر ولار وي

د محبت نړۍ بنکلا وفا ده
زړه چې مین وي په کمر ولار وي

زه خو شپونکې يمه غمونه پیايم
نظر مې دلته کله بر ولار وي

مینه په اوښکو چا پاللي نه ده
شېرزیه وينه کې اثر ولار وي

غزـل

زـما د ژـوند د خـاطـر و هـېـوـادـه
كـلهـ بـهـ خـلاـصـ شـيـ لـهـ پـرـدوـ هـېـوـادـه

دوـختـ فـرعـونـ سـرهـ جـداـکـلـ زـپـونـهـ
ايـ دـ ويـارـلـوـ پـيـنـتـنـوـ هـېـوـادـهـ

خـوبـ مـبـ لـيـدـلـيـ كـهـ رـبـتـيـاـشـيـ چـرـتـهـ
سـولـهـ بـهـ رـاشـيـ وـرـوـ پـهـ وـرـوـ هـېـوـادـهـ

دـ لـمـرـدـ وـرـانـگـوـ پـهـ شـانـ وـرـانـگـيـ لـريـ
قـدرـ پـهـ كـارـسـتاـ دـ زـلـمـوـ هـېـوـادـهـ

تـانـديـ چـينـيـ جـگـ چـنـارـونـهـ منـگـيـيـ
ايـ دـ شـپـرـزـيـ دـ اـمـيدـوـ هـېـوـادـهـ

وْفَا

زما د واره خاطرو دنياگي
تاته پرته د په سجدو دنياگي

د اچې د دار د پاسه مينه غواړي
دغه وفا د پښتنو دنياگي

د خوشاليوکهې مخکې تللي
دژوند ساحه مو ترپنجرو دنياگي

د محبت زړونه يو خودي پکې
کلی مو ډک له نفرتو دنياگي

زړه مې ماشوم غوندي سلګونيولى
کاروان داوبنکوتري راتلو دنياکي

د زړه په سرمې دغمونوخيمه
د شپږزي عمر په سلګو دنياگي

پاںیه

د چا و پی و پی خبری ماته خوب راولی
لکه د جگوغر و سندری ماته خوب راولی

۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴

د شوگیر و غیره کی شپه تیره کرم و بینه و بینه
سهار ناری و هي بلبلی ماته خوب راولی

مکانی

د پنتنو د رواجونه ناهیلی د ژوندون
د پیغور و تپری خنجری ماته خوب راولی

حسن یې دیر د گلابونونه شپرزیه گله
هغه منگی هغه گودری ماته خوب راولی

زرين تال

خاچکي خاچکي دباران را وریدل
خوبمن زره مې د چا لاري ته کتل

د خيالونو په زرين تال کې مې شپه
ستا يادونه مې په زره کې لوبيدل

په گريوان اوښکې مې سم دم سمندر
ارمانونه د زړګي مې ډوبيدل

د سپين غرسپې څېږي ورباندي راغلي
ګلابي نازک زړګوتې سوئيدل

خه په لپو لپو بنګ شپرزي وهلي
هم نشه دي هم خمار دده غزل

پسرلی

ترې لرو ډیراميدونه پسرلی شو
نوی نوي هوسونه پسرلی شو

نوی کال شود چنار غېړه شوه ډکه
د مرغانو اوازونه پسرلی شو

نوی کال شوغرونوشین خادرخورکړي
حکمکې وکړل سینګارونه پسرلی شو

نن بشونځيو ته روان په ډلو ډلو
د معارف تنکې ګلونه پسرلی شو

د خزان سپیره لمن په ټولیدو شوه
زانو جوړ کړل کتارونه پسرلی شو

خامخا به قافله منزل ته رسې
د شېرزي دي ارمانونه پسرلی شو

خیبر

يو مې خوارزېگى بل مې چېگراوسي
يو خواته کابل بل پېښور اوسي

نه ورکوي لاس د وحدت نه کنه
چکه يو په لراو بل په بر اوسي

ټوله دنياگى ورته حیرانه ده
ډير په غداري کې په هنزاوسي

زړه او خوله یې زياته فاصله لري
خوله باندې خندابه زړه خنجر اوسي

نکړي پښتنې رواج اوس نه کوي
هغه پښتانه چې په خیبر اوسي

چاچې تل په موږ زهر خورلي دي
یه شپږزیه ها موږ د سر اوسي

سلام

ياري کوود چا احسان نه منو
کله د بل کله د ئان نه منو

که خوك سلام کوي سلام يې اخلو
که سلام نه کوي جانا نه منو

که چاته يو ئلپي ترغاري وتو
غداران نه يو غداران نه منو

زره مې ده گو چې وفا پېژني
له نفترتونو جور خوبان نه منو

د زره او ژبي ترمنئ کمه لاره
شېرزېه يو چې نشي جان نه منو

نغمه

لاوره يې گلدسته يې زما زره يې
بنایسته يې عجیبه يې بنایسته يې

که محتت يې خوصحبت يې محبت يې
ته نغمه يې ته گیله يې ته کیسه يې

ته دنیا يې ته وفا يې ته بسکلا يې
ملکه يې خزانه يې آیینه يې

ژوندون واره غاره غاره موړه دواړه
که خوده يې که ترخه يې خاطره يې

ملنګي ده پاچاهي ده زندګي ده
چې درنه يې په پردہ يې پښته يې

ستاشپرزی دی ستالالی دی ستازړګی دی
د اپه خه يې چې خپه يې په غوسه يې

نرگس

لاس ته مې بنگري واخله پښوته زولني ګله
تاسره مې مينه ده دابه مې منې ګله

زړه کې مې یواحې ته بل چاته ئای نه لري
ته مې د دردو ملهم ګله به راخي ګله

ته چې نه وي هغه ورڅه هيچري دي رانشي
اوښکې په ګريوان زما ئې خپې خپې ګله

کونج په کونج نړۍ کې دي نه وينم بنسکلا اشنا
وي لکه د لمرشغلي هره خوا خوري ګله

زړه به ورته نه وايم توره غوندي تيره ده
نه چې مينه وکري نه مينه ريبې ګله

ستانخوبې کيسې پکې شنه نرگس ګلونه دي
دا زما زړگى شپرزى واره خاطري ګله

غزل

تا چې راول سره گلونه په اختر کې
ما هم لري کړل غمونه په اختر کې

خوشالی شوې رنګينې شولي هرخواته
چې مو ورکړل سره لاسونه په اخترکې

خوبن دلبرشو بختورشو چې اخترشو
سره یو شول جدا زرونه په اختر کې

ته په چاودو چاودو شوندو چې موسکۍ شوې
پېغلو وکړل انهونه په اختر کې

محبت یې په نفترت باندي غالب و
شېرزي وکړل اخترونه په اختر کې

شفق

یوه هيله یواميده دی یوارمان دی
په دنيا کې نوره خه دی بس جنان دی

لمرخچه شي په شفق کې رانه پريوزي
بياهم راشي په سهار کې مهربان دی

سر په مينه شي پيدا په مينه درومي
مجنون کړي د ليلا سره پيمان دی

او به خاخي د چينې نه لکه اوښکې
طبيعت دی بسکلاګانې دی یزدان دی

لکه ستوري د سپورډي په تملق کې
يوګلاب دی دشپرزي دزره درمان دی

ملنگي

لالهانده زندگي را پسي تبني
خپل خيالونه ليوني را پسي تبني

نه پوهيرمه چي داخنگه انخوردي
چي دستورو رنايي را پسي تبني

دخوانى دعمرپبني يې لنه ي مشه
د يارانو وفا يي را پسي تبني

كه پاچا يم دولتونه راسره دي
طبيعت کي ملنگي را پسي تبني

نه پوهيرمه دکوم پير په دعا ده
نن شپرزيه پسرلي را پسي تبني

وړانګه

زما زره دی لري تللى لکه وړانګه
هلتہ پروت دی غلی پلی لکه وړانګه

محبت ده ترینه غېړه راچاپيره
د چا دام کې پريوتلى لکه وړانګه

هغه نوم چې له هرچانه ورته خوردي
پخپل سريې دی ليکلى لکه وړانګه

دهبنداري په خېرمخ پکي ليدائ شي
يوجهان دی يو بساغلى لکه وړانګه

هغه وړانګه چې له لري دلتہ راشي
د شېرزي ژوند څيلدلی لکه وړانګه

غزل

زره مي ڏک دى له غمونه يو ئل راشه
له غمگينو انديسنونه يو ئل راشه

لري وتخنه ياره چي رضا شي
ستاد ڏيرو يادي دونه يو ئل راشه

ته خولاري د بل دلاس غمى شوي
خوب مي ورك له اسويلونه يو ئل راشه

په راتگ به دي بسترنه شي راپورته
کري ملهم به پرهروننه يو ئل راشه

ستا يادونه خوله تانه وفادار دي
تل زما د زره په خونه يو ئل راشه

داشپرزي شپرزي جنان به دي تل نه وي
بيا به وکري ارمانونه يو ئل راشه

د یووه

ژوند مې د ستری انتظار په لمن
د کلی خلک ددې لار په لمن

موسکی موسکی شي غلي غلي وايي
دا واره ستوري د مدار په لمن

په مخ يې سپينې سپينې ترمې اوښکې
راتلي راتلي کتار کتار په لمن

حسنې ډېوه يې وه غمو مره کړې
څه يې د کلی خله د بنار په لمن

شېرزيه دا موسم د مينې موسم
مرغان راغلي د چنار په لمن

دالي

زما د خنگ خوبو ملګرو درته خه ډالي کرم
دا خپل زړگی درته ډالي کرم که لېمه ډالي کرم

دا د بهار خوبدي شيبې دغه تازه موسمگي
د هغه تېرو خوبو شپو خو به خواړه ډالي کرم

که زخمی زړونه پري پيوندشي پيوندونه واخلي
که په ما کيري نو دوستانوته به زړه ډالي کرم

دژوند كتاب کې مې خوبنيو خاطري زياتي شوي
نوره خه نه لرم بس بنکلوته کاته ډالي کرم

دا کليوالې پښتنې پېغلهې بې پته مکري
د بناري پېغلو د حیا نه به تویه ډالي کرم

زما د مينې د اظهار توري قلم يادوي
شبرزيه ژوندبه مې یوچاته لکه سره ډالي کرم

ناویتوب

د زرو لبته سپین او سره وشيندي
په لاره درومي بس کاته وشيندي

د پېغلتوب له ناز خبره نه ده
کنه په سره اور به او به وشيندي

ستا ناویتوب زما د تن جنازه
په تا گلان په ما وابنه وشيندي

ناز به دي ورم خو دومره نه دلداره
چې رانه دا وړوکۍ زړه وشيندي

د ملنګانو برخې خوارې سپبرې
شېرزى له دي څولى، نه خه وشيندي

غزل

چاپېر د سروگلو باران و تاته خه پته وه
د کلی برسر کې جنان و تاته خه پته وه

د تن پاچا دې وه په سر دښکلا ګانو توپې
لکه د واره کلی خان و تاته خه پته وه

دبار کوڅې هم د خوبنیو پرخای غم واخیستې
هلته خوه رسپی په ځان و تاته خه پته وه

ښار ته راغلی نابلد و کليوال و سړۍ
ښار ته راتلو باندي پښې مان و تاته خه پته وه

په ژبه خوب و ترنم و د همنر پاچا و
شېرزې هغه مې ارمان و تاته خه پته وه

فریاد

د زړه کور کې مې نری نری فریاد دی
رانه هېرنه دی همغه راته یاد دی

که هر خومره په زړه غتنه تیږه کېږدم
وايی ګل خو په او بو باندي اباد دی

تور بانه دی سپېلنیو نه بنې کار کا
دنګ وجودمې ستاپه سترګو باندي بناد دی

د جنان کلې ته غلی غلی درومم
زړه مې وايی چې همدغه عشق اباد دی

دا د ډارکېسہ کې نه دی دا شېرزی دی
په ژوندون کې یې تنها یوشخص مراد دی

شاعر

شاعری نه دی قربان شمه شپرزیه

چې راخوړ شې نود خان شمه شپرزیه

د هېواد د غو ناسورو پرهرو ته

لړ ملهم شم لړ درمان شمه شپرزیه

دانزونو اختریز بازار یې ګرم

هسي نه پکې تاوان شمه شپرزیه

بنایپری یې چې په غیږه کې روزلې

زه د هغو سرديوان شمه شپرزیه

ددی بنکلو تکو سپینو نازولو

نوو هيلو ترجمان شمه شپرزیه

د غه خپله زنده گې به سرچپه کرم

يابه ګران شم يا به وران شمه شپرزیه

ه شاعر پېژندە

زما جانان دې تاسو وېبىزنى؛ بىناغلى محمدالله شېرىزى درته يادوم
 شېرىزى صىب د ھەگروال شېرىمەد زوى دى چې پە ۱۳۶۹ء ل كال يې د
 صېرىيولسوالى پە خالبىسات كې، دې ارمانجىنى نېھ تە سترگې
 وغۇرولې. پە ۱۳۷۸ء ل كال پە يعقوبىيوعالى لېسە كې شامل شواو پە
 ۱۳۸۸ء ل كال كې له يادى لېسې خەخە پە اعلى درجه فارغ شو. له فراغت
 سره سى يې پە كانكۈرازمۇينە كې بىرخە واخېستە اوپە ۱۳۸۹ء دخوست
 شىخ زايد پوهنتون د زورنالېزم پوهەنخى تە بىرالى شو، اوپە لوستلۇ سەرەت
 يې پە ۱۳۹۲ء ل كال كې له ياد پوهنتون خەخە پە كدر كې د فراغت سەندى
 تىلاسە كەر. شېرىزى صىب زياركىش ھوان دى، د خېلۇ لۇرۇ زە كەپە
 تەرخىنگ نېدى دە كەلە كېرىي، چې پە بىلا بىلۇ خصوصى بىسۇنخېبۇ كەپە
 د استادى دندە ترسە كوي، او هەمدا راز خلۇر كەلە كېرىي، چې پە رسىنەن
 ڈەگەركىپە فعالىت بوخت دى، او اوسمەھا د ولس غۇراديyo يوتىكەپە
 ئۇرۇنالېست دى. نومۇرى له تېرۇ شېپەر كلونو راھىسىپە له ادب سره ھەم
 انەيىوالى كوي، او د غەزلىزىپە بىنابېرى سره يې د مىنې او ملگەرتىيا تار
 غەئولى، او پە غەزلىونو كې د خېلۇ خىالاتو اظهار كوي. مىنە، حوصلە،
 ھەمدردى، قناعت او درك يې ھەل لەعونە دى، چې شېرىزى صىب يې تل
 د خېل شخصىيت بىنكلاتە كاروي.

عمر يې زرين او گوتى يې خوئنده

ضيال الرحمن تنها

دولس غۇراديyo

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library